

Культурно-політичний місячник для українців
у Чеській Республіці

Kulturně-politický měsíčník pro Ukrajince v České republice

№ 12/2014, рік XXII | č. 12/2014, ročník XXII
www.ukrajinci.cz

пороги

ОБВАЛ РОСІЙСЬКОГО РУБЛЯ:

Внаслідок дешевої нафти, від ціни на яку залежить російська економіка, санкцій й експансіоністської – головно «кримнашської» – політики Кремля РФ зазнала неймовірного краху фінансової системи. Рубль подешевшав за кілька днів понад удвічі. Але путінський режим впевнений, що все це – «проіскі врагов», і він вистойть. Ця криза та війна на Донбасі вдарили й по курсу української гривні та інших валют країн колишнього СРСР.

Плели маскувальні сітки

Прага не забуває про потреби солдат в АТО

Українці Праги плели маскувальну сітку, а діти писали військовим листи. Благодійна акція, яка є досить популярною серед співвітчизників в Україні, відбулася і в Чехії. Дорослі та діти спробували сплести першу зимову маскувальну сітку для армії. І поки дорослі плели, співали і спілкувалися, діти малювали картинки і писали листи для військових. «Через «Фейсбук» я дізналась про те, що в день святого Андрія тут будуть плести таку сітку для бійців. Попросили принести з собою простирадла, як то кажуть, «з миру по нитці – голому сорочка» – от і в нас так вийшло», – розповіла учасниця акції Наталія.

«Ми вирішили приєднатися до ініціативи всеукраїнської волонтерської організації з плетіння маскувальних сіток під керівництвом Олеси Корягіної. Ми розуміємо, наскільки зараз є проблема з такими сітками у військових, тож хочеться їм допомогти. Саме плетіння сіток дає можливість об'єднати людей різних професій між собою в якусь одну громаду, яка далі могла б допомагати Україні ось тут, за кордоном», – поділилася своїми думками Галина Федис, співорганізатор акції.

Вона зауважила також, що паралельно з плетінням маскувальної сітки діти закордонних українців писали листи на адресу військових, додаючи до них і свої малюнки. На її думку, це «потішить українських солдатів та підніме їхній бойовий дух».

Галину Федис підтримав і співорганізатор акції, керівник громадської організації «Українські профспілки в Чеській Республіці» Тарас Костюк. «Була велика кількість людей, які виставили за сьогодні одну маскувальну сітку, і ця маскувальна сітка піде нашому другу Джексону Жені – це «кі-борг». Ми пообіцяли йому, що перша маскувальна сітка піде його побратимам, його бойовим по духу друзям, які охороняють донецький аеропорт, які воюють на сході», – наголосив Костюк. У цей же день відбувся «голосовий зв'язок з нашими військовими», під час якого «вони особисто передали щирі слова подяки за листи і малюнки».

Сіткоплетіння триває, й допомога дуже потрібна, пишуть організаторки, які чекають у Празі за адресою Аргентинська 38. Детальніше можна дізнатися у «фейсбучній» групі «УкрОпки».

Ангеліна Кренців, РС

Сенат підтримав асоціацію України й ЄС

Чеський сенат 10 грудня ратифікував Угоду про асоціацію Україна-ЄС. За ратифікацію угоди проголосували 52 із 67 присутніх сенаторів Верхньої Палати парламенту. Про це у Twitter повідомив спікер міністерства закордонних справ України Євген Перебийніс. «Спасибі сенаторам. Але особливо чеському народові. Ми віримо в підтримку і палати депутатів чеського парламенту», – написав він чеською мовою. Угоду запропонував до ратифікації міністр закордонних справ Чехії Любомир Заоралек. Троє сенаторів зі «СПО+КСЧМ+Северочех» Ярослав Доубрава, Вацлав Гомолка та Ян Велеба були проти.

Нижня Палата чеського парламенту почала розглядати закон про ратифікацію цієї угоди в першому з трьох читань, однак на вимогу опозиційного «Усвіту» Томіо Окамури розгляд був перерваний. Депутати цієї партії разом з чеськими комуністами критикують угоду, виступають проти євроінтеграції України. Наразі угода обговорюється в комітеті закордонних справ. 16 вересня 2014 року Верховна Рада України синхронно з Європейським парламентом ратифікувала Угоду про асоціацію між Україною та ЄС. Ратифікація парламентами країн ЄС мала б пройти у прискореному режимі. Наразі її ратифікували 10 європейських країн з 28: Польща, Угорщина, Швеція, Естонія, Словаччина, Румунія, Литва, Латвія, Мальта і Болгарія. Угода формально набуде чинності після того, як ратифікаційні процедури завершать всі країни, що може тривати й кілька років.

тиден

Вистава про Голодомор

Фрагмент з опери. Фото Гана Смейкалова. «Операплюс»

Празькі глядачі побачили заборонену комуністами оперу про Голодомор. У Національному театрі відбулась прем'єра опери відомого композитора-авангардиста Алоїза Габи «Нова земля», в якій ідеться про колективізацію та Голодомор в Україні. Цю оперу Національний театр готував ще в далекому 1937-му, але тоді прем'єри глядачі не дочекалися... І лише тепер, через 77 років, відомий чеський режисер Мирослав Бамбушек знову взявся за постановку цієї вистави. «Виставу заборонили, – пояснив режисер Бамбушек, – як взірць комуністичної пропаганди: в основі лібрето лежав роман класика соціалістичного реалізму Федора Гладкова «Енергія», дія якого відбувається в Україні, на будівництві Дніпрогесу. Пізніше опера не побачила світла рампи через заборону саме комуністичної влади: лібретист Фердинанд Пуйман доповнив версію Гладкова жакливіми сценами колективізації українського села з її брутальним силовими методами, поголовним грабунком і людоджерством». Диригент Національного театру Петр Кофронь сказав: «Збігав час, мінялась влада, а всі як сахалися «Нової землі», так і сахуються – провокація! Ми ж, навіпаки, хочемо не просто, а максимально

спровокувати й глядачів, і критиків, і загальною громадськістю». Утім, що театр звернувся до твору, в якому фігурують Україна і Голодомор, диригент не бачить ані політики, ані бажання бути злободенним. На його думку, Національний театр, який в січні 1937-го довів «Нову землю» до генеральної репетиції, а потім ганебно подав її на поталу урядниками міністерства освіти, завинив перед композитором, і є на часі ту вину спокутувати. «Алоїз Габа, – каже Петр Кофронь, – був серед найяскравіших постатей європейського музичного авангарду і напередодні Другої світової війни набув великої слави. Композиторська поетика Габи була аж така своєрідна, що він залишається в історії чеської музики як один з її найоригінальніших мислителів».

Учнями професора празької Академії музичного мистецтва Алоїза Габи були такі славні українці, як композитори Микола Колесса і Зеновій Лиско, диригент Богдан П'юрко, піаніст Роман Савицький... «Зоряна плеяда! – сказала чеська україністка Рита Кіндлерова. – Українцям варто згадати ім'я Алоїза Габи, а зокрема, і його «Нову землю». В Україні, на відміну від Чехії, то була б вельми й вельми злободенна вистава».

Микола Шатилов, DW

«Швидкі допомоги» поїхали на Схід

Чеський Червоний Хрест подарував Україні кілька карет швидкої медичної допомоги. 12 грудня 2014 року в Україну вирушила партія машин, які повинні бодай трохи зменшити страждання людей. Вони підтримуватимуть роботу мобільних медичних підрозділів Червоного Хреста України, які на сході України в районах, постраждалих внаслідок бойових дій, замінюють зруйновану інфраструктуру охорони здоров'я. 17 грудня автівки прибули на місце призначення і були передані отримувачу.

Чотири автомобілі Ford Transit разом із надувними наметами для надання медичної допомоги працюватимуть в основному в сільській місцевості. В певному місці буде встановлений тимчасовий центр Червоного Хреста (намет). Місцеві люди зможуть звертатися за допомогою (медичною, психологічною, гуманітарною, гігієнічними наборами тощо). Мобільні бригади з автомобілем також проводитимуть моніторинг потреб. За необхідності оперативний центр українського Червоного Хреста відправить вантажівку, карету швидкої допомоги або мікроавтобус для перевезення пасажирів, і доставить необхідну допомогу або персонал. Частиною допомоги є також партія медичного призначення (1500 упаковок матеріалу для покриття ран, які не загоюються). Проект був підтриманий Чеським агентством з розвитку та Міністерством закордонних справ Чеської Республіки в рамках програми міжнародного співробітництва з метою розвитку.

Вл. інф.

Помер «чеський майданівець»

До «Небесної сотні» відійшов ще один герой. 9 грудня майданівець, киянин Олександр Гриценко, який після важкого поранення лікувався у Чехії, помер майже через рік після подій. Про це повідомили у ініціативній групі поранених на Майдані.

Після отримання поранень була зроблена перша операція з видалення частини черепа в БСП. Олександр у рамках програми «Медевак» потрапив до Чехії до військового госпіталю, де йому замінили частину черепа на пластину. Після повернення в Україну через місяць була зроблена третя операція в БСП, після якої він втратив рухомість. Пізніше він помер. На жаль, його документи було втрачено. Поки їх відновлюють, родина Олександра опинилася у скрутному становищі. Прощання з Олександром Гриценком відбулося 11 грудня. Раніше, відповідно до указу Президента України, полеглі із Небесної сотні отримали звання Героїв України.

«Стабілізатор суспільства» – проти права людини

У Міжнародний день прав людини 10 грудня у Празі, на площі Іржі з Подєбрад, близько двох сотень людей згадали про ситуацію з правами людей на сході України та у Криму, а також у Тибеті та В'єтнамі. У зв'язку з Україною та Тибетом учасники знову нагадали висловлювання президента Чехії Мілоша Земана щодо ситуації в цих країнах. Люди тримали в руках прапори України, Тибету, Чехії та написи із закликом до Земана піти геть із посади. Захід влаштували понад десять груп, рухів та громадських організацій. Відбулися короткі виступи їхніх представників, зокрема руху «Празький Майдан», створеного чехами на підтримку України. Подібні акції для Чехії не новинка, вони проводяться постійно. Велика частина інтелігенції та прогресивних верств суспільства не підтримує політику президента і протестує проти невизнання Чехією санкцій відносно Росії. Зі сцени відкрито говорили про присутність на Сході України російських військових. Виступав відомий музикант, який вийшов на сцену с український прапором на плечач. Відомий політичний і громадський діяч Чехії Ян Румл говорив багато про недотримання демократичних свобод, російське втручання і долях людей,

пороги

Митниця добро не дала

Митники товар зустріли, оглянули, але... не видали.

Майже місяць гуманітарна допомога з Чехії не може відправитись в зону АТО. 25 листопада до Кам'янця-Подільського надійшла гуманітарна допомога з міста-побратима Кутна Гора. Для українських військовослужбовців чехи передали теплий одяг, термобілизну, берці, каремати, намети, однак майже за місяць після отримання допомоги необхідний вантаж так і не виїхав в зону АТО. Допомога для української армії наразі знаходиться на розмитненні в зоні митного контролю. Проблема в тому, що в Міністерстві соціальної політики України досі не визнали цей вантаж гуманітарним. Цю інформацію в коментарі НГП підтвердив голова правління громадської організації «Кам'янець-Подільського об'єднання учасників АТО» Віталій Бурбан. «Ми зверталися до Володимира Мельниченка з проханням допомогти пришвидшити цю процедуру. Він відзвонився і сказав, що дійсно необхідні документи вже в Мінсоцполітики. Минулої суботи мало відбутись перше засідання міністерської комісії, щодо вирішення цього питання», – повідомив Віталій Бурбан, додавши, що ще й досі немає жодної інформації стосовно результатів вищезгаданої комісії. За словами волонтера, як тільки Мінсоцполітики визнає вантаж гуманітарним, то митниця, за попередньою домовленістю, протягом дня розмитнює та видає чеську допомогу. Така бюрократизована процедура була затверджена ще за часів Януковича, Климєнка та Королевської, але дотепер вона не змінилася.

Денис Бісквітов

kam-pod.gov.ua

Празький Майдан зібрав чимало прихильників

Майже півроку у центрі Праги триває «Майдан». Цей рух на підтримку України об'єднав дуже багато різних людей, і повернув до себе також чимало. На Старомістській площі завжди багатолюдно – і вдень і вночі гуляють туристи. Що й казати, для Майдану – розташування максимально зручне, і свого часу організаторам вдалося отримати дозвіл на проведення такої акції. Празький Майдан – це громадська ініціатива. 6 вересня 2014 чехами було організовано рух на підтримку України, проти російської агресії. «Людам, котрі народилися в Україні, й особливо – в Донбасі, і які залишилися за кордоном з різних причин, досі складно повірити в те, що сталося в Луганську і Донецьку. Багато європейців розуміють, що відбувається там зараз – це велика загроза для всієї світової спільноти, – говорить луганчанка Катерина Скрипник.

Відома пародія на Путіна від 17 листопада була довго до огляду на празькому Майдані

На стінах намету активісти повесили «стіназету». У ній можна прочитати свіжий матеріал про Україну та ознайомитись з ситуацією в зоні військових дій. Катерина Скрипник сама перекладає статті та новини на чеську мову. До намету весь час підходять люди – чехи і туристи з різних країн. Вони беруть листівки, читають розвішані матеріали. Незважаючи на наявність інтернету і безлічі новинних каналів, багато людей все ж вважають за краще отримувати інформацію «з перших рук». Завдяки такому «ретро-нововведенню» новини передаються швидше і простіше. Періодично до намету приходять представники так званого «Антимайдану». Їх мета – домогтись заборони «празького Майдану». Переважно це люди комуністичних поглядів чи представники

російської громади, або чеські русофіли. Таких людей дуже мало і вони не приносять серйозного шкоди. «Правда, негатив від них все ж відчуємо: вони дозволяють собі образливі вигукки у бік волонтерів, але оскільки все в рамках закону, празький Майдан прибрати і розігнати вони не зможуть», – додає Катерина. Майдан відвідували весь час якісь відомі гості. Скажімо, Геннадій Друзенко, український юрист, політолог, журналіст і перекладач. Він повернувся з Маріуполя і говорив про гордість, яку він побачив, коли російськомовні українці риють окопи зі словами «Ми повинні зупинити російські танки, які напали на нашу батьківщину». Антон Литвин, один з лідерів російської опозиції, який підтримував Україну, у Празі організував альтернативний фестиваль російської культури Kulturus. Його візит на «Празький Майдан» був не лише символічним, але, можна сказати, навіть робочим.

Особливо тепло майданівці зустріли українських солдат, які борються на Донбасі проти російської інтервенції. Вони були поранені і проходили реабілітацію в Польщі й приїхали до Праги на екскурсію. Деякі з них матимуть тривалі наслідки від бойових дій. «Вони пожертвували своїм здоров'ям за свободу України й прийшли подякувати нам. Але ми відчували себе трохи ніяково. Бо ми повинні дякувати їм. Те, що вони борються за нас. За Україну, за Польщу і за Чехію. Вони це знають. Віддамо аеропорт Донецька – і Путін піде і далі, сказали вони. Віддамо Маріуполь, то доведеться віддавати Київ, Львів, і Путін не зупиниться. Тоді, Варшава, Прага...», – написала на сторінці «Майдану» речниця Тетяна Сікорська.

Денис Бісквітов

Заоралек запросив студентів з України

Міністр Заоралек оглядає нещодавно встановлену пам'ятну таблицю чеській дружині на Софійській площі в Києві.

Вчитися в Чехії зможуть 4000 українських студентів. Чехія виступає за збільшення кількості стипендій на навчання українських студентів в Чехії з 400 до 4 тисячі. Таку заяву зробив на прес-конференції «Вишеградської четвірки» у Києві міністр закордонних справ Чехії Любомир Заоралек. «Ми б хотіли, щоб з нашого боку було не тільки 400 стипендій, виділених на підтримку українських студентів для їх навчання в нашій країні (Чехії). Ми хочемо, щоб ця цифра хоча б перетворилася на чотири тисячі», – сказав він. Заоралек також нагадав, що для надання допомоги Україні необхідне проведення реформ. Раніше Чехія пообіцяла Україні допомогу в сфері громадянського суспільства, освіти і засобів масової інформації. Міністри закордонних справ Польщі Гжегож Схетина, Чехії Любомир Заоралек, Словаччини Мирослав Лайчак і заступник міністра зовнішньої економіки та закордонних справ Угорщини Ласло Сабо прибули в Україну для зустрічей із владою. Представники Вишеградської четвірки обговорили реформи української політичної системи і економіки, а також можливу підтримку з боку країн V4. Міністр Заоралек у зв'язку з цим сказав: «Ми готові передати наші знання та експертні оцінки, але головні речі, звичайно, повинні будуть зробити самі українці». Представники V4 спочатку зустрілися в українському парламенті з віце-спікером Оксаною Сироїд та представниками усіх парламентських фракцій, і уряду, і опозиції. Згодом у програмі була зустріч з президентом України Петром Порошенком і Міністром закордонних справ Павлом Клімкіним. Міністр Заоралек під час перебування в Києві також поклав квіти до пам'ятного місця на Софійській площі, де сто років тому виникла Чеська дружина, яка згодом стала основою чехословацьких легіонів в Україні.

лб

пороги

Земан не формує зовнішньої політики, —

нагадує міністр закордонних справ ЧР Лубомир Заоралек в інтерв'ю «Європейській правді»

ТЕКСТ: Сергій СИДОРЕНКО

Президент Чехії Мілош Земан — єдиний глава європейської держави, що дозволяє собі різкі, некоректні заяви щодо України. Читачі добре пам'ятають його висловлювання про «бандерівців» на Майдані та про відсутність вини Росії у подіях на Донбасі. Звісно ж, у розмові з главою чеського МЗС Любоміром Заоралеком ми не могли обійти «проблему Земана». Не є секретом прихильність Земана до Путіна. Водночас, в самій Чехії до президента теж є чимало запитань. І хоча міністр висловлювався досить обережно, відмежувавшись від всіх слів президента, з виразу його обличчя було очевидно, наскільки дратують його висловлювання Земана, які цитував кореспондент «Європейської правди». Та, попри це, до уряду Чехії лишаються певні запитання. На жаль, інтерв'ю підтверджує, що ця східноєвропейська країна не є прибічником більш жорстких санкцій проти РФ. Але, на щастя, Чехія не голосуватиме і за їх пом'якшення.

— Чи розглядає Чехія та ви особисто можливість введення жорсткіших санкцій проти РФ?

— Нинішні санкції — разом з низькою ціною на газ — вже мають значний вплив на економіку Росії. Можливо, вони не здатні змінити політику Кремля, але мені видається, що дії ЄС виявилися ефективними. Санкції працюють, ЄС в цьому переконаний.

— Будемо відверті, Чехію в Україні сприймають як країну-противника посилення санкцій.

— Чехія — лише частина процесу прийняття рішень. Проблема не в Чехії. Наша позиція близька до позиції багатьох інших держав ЄС. Можна дискутувати про деталі, але у нашої держави немає якоїсь особливої позиції з цього питання. Приміром, під час останнього засідання Ради ЄС я погодився із введенням санкцій проти групи людей та організації (представників «ДНР» та

«ЛНР» — авт.). Додам також, ми дійшли спільної думки, що наступні рішення можуть бути ухвалені лише на рівні Європейської Ради (самміту ЄС) 18-19 грудня. Тобто дискусія має проходити на рівні глав держав та урядів.

— До слова. Те, що говорить президент Чехії Мілош Земан, викликає шире обурення в Україні. Там і слова про Майдан як «лігво бандерівців», і про те, що в Україні нібито ведеться «громадянська війна».

— Що я можу тут сказати — тільки те, що в Чехії лише уряд, а не президент, відповідальний за здійснення міжнародної політики. Позиція нашого уряду дуже чітка. Ми підтримуємо суверенітет та цілісність України, іншої офіційної позиції у Чехії немає.

— То що відбувається в Україні? Громадянська війна, чи війна з Росією, чи щось третє?

— Я переконаний, що дуже важлива частина, навіть фундаментальна частина проблем, які є в Україні, викликана актом агресії з боку Росії. І тут немає жодних розбіжностей між позицією Чехії та позицією інших держав ЄС та НАТО, адже ми поставили свої підписи під усіма заявами НАТО та ЄС щодо України. Якби Росія зупинила потік зброї та військових до України, якби було встановлено контроль за кордоном, ми прибрали би головні чинники нинішньої ситуації.

— Але попри це, як нам реагувати на заяви Земана, президента Чехії?

— Так, він дійсно президент, всенародно обраний президент. Я часто говорю з ним, в тому числі щодо України, але я не маю жодних важелів впливу на його позицію і не можу контролювати його заяви. Тому мені лишається тільки повторити, що міжнародна політика — повністю у сфері відповідальності уряду. Думка уряду — це єдина офіційна позиція Чехії. Президент, за нашим законодавством, не має на неї впливу.

— А в ЄС є гравці, які підтримують ідею скасування санкцій?

— Мабуть, так. Але в органі, який ухвалює рішення — в Раді ЄС із закордонних справ — не було жодної країни, яка пропонувала би розпочати процес пом'якшення санкцій. Було чітко сказано, що будь-яке зниження санкцій має бути пов'язане зі зміною на краще ситуації «на землі». Ми чекаємо, коли Росія дозволить встановити контроль за кордоном, коли Росія зупинить постачання зброї та військових на територію України. Це — ключова передумова для будь-яких можливих дискусій про зниження санкцій.

— Чи вірите ви у можливість політичного розв'язання конфлікту? Чи реально переконати Путіна піти з України?

— Ніхто не знає, що думає Кремль. Нам лишається тільки дотримуватися своєї позиції, показувати, що позиція ЄС єдина і сильна. А наші рішення щодо Росії тим часом матимуть вплив на ситуацію в цій країні — Росія ізолюватиметься політично, а ситуація в російській економіці і надалі змінюватиметься. В кожному разі, ми не розглядаємо можливість військової участі у розв'язанні конфлікту. Це — єдине наше обмеження. Ми готові використовувати всі дипломатичні шляхи та інструменти, але не готові до військового інструментарію.

— Чому Чехія не розглядає можливість надання Україні військової допомоги?

— Але хіба хтось інший її надає?

— Литва вже заявила про надання, в тому числі, летальної зброї, Польща задекларувала, що готова це робити, США вже надають нелетальне військове обладнання.

— З нелетальним обладнанням — інша ситуація. Я можу уявити, що це (його надання Чехією) колись станеться, хоча зараз ми взагалі не надаємо військової підтримки. Причина в тому, що початок

Міністр зовнішніх справ Чеської Республіки Лубомир Заоралек відвідав Київ одним із перших західних політиків після приходу до влади уряду Арсенія Яценюка. В Україну він наніс за 2014 рік кілька робочих візитів.

використання військового інструментарію означатиме, що ми беремо участь у цьому збройному конфлікті. Це — те, чого ми намагаємося уникнути. Ми використовуємо виключно дипломатичні шляхи. Можливо, це не дає можливості змінити ситуацію дуже швидко, за місяць, але я впевнений, що в довгостроковій перспективі вплив наших дій буде дуже сильним.

— Якої допомоги нам варто очікувати від ЄС?

— Спершу хочу сказати, що я високо оцінюю те, як Україна провела успішні парламентські вибори. У вас тепер новий уряд, і головний ваш пріоритет тепер — проведення необхідних реформ. Можу лише уявити, наскільки це складно в нинішніх обставинах, під час війни у східній частині України. Але ми віримо, що план реформ буде виконаний, а не лишиться на папері. Адже ми багато разів бачили в Україні саме такий сценарій — «реформування на словах».

І я вважаю це найбільшою проблемою, і через це політичні еліти в Україні кількаразово зазнавали поразки. Не лише я, але й мої колеги в ЄС вважають це головною проблемою. Ми боїмося, що,

попри значні надії, знову побачимо, як уряд не виконує обіцяне. Та оскільки багато разів повторювалося, що результати цих виборів підтверджують європейський вибір народу, в ЄС чекають підтвердження європейського вибору також від уряду і готові підтримувати європейські реформи. І, маю визнати, урядом задекларована амбітна програма реформ.

— Чого ви очікуєте в першу чергу?

— Ми багато разів говорили різним урядам України, що потрібно поставити газові лічильники на кордоні з Росією. Досі цього не зроблено. Так, ми готові допомогти Україні сплатити рахунки за газ, але ми остерігаємося, чи не осядуть ці гроші у кишенях олігархів. І байдуже, чи йтиметься про російських олігархів, чи про українських. Ці побоювання, до слова, серед жителів ЄС є більшими, ніж у європейських політичних еліт. Є сумніви, чи різноманітна допомога Україні дійсно допоможе звичайним людям у вашій державі. Чи зможе новий уряд змінити політичні традиції та структуру суспільства, прибравши нарешті особливі привілеї українських еліт? Але коли я згадую про ці газовимірювальні станції,

то я кажу про найневідкладніші заходи, які Україна повинна здійснити якомога швидше.

— Чи варто нам очікувати підтримки від ЄС у рамках донорської конференції?

— В Україні говорять про донорську конференцію, і тут я бачу розбіжності з позицією ЄС. Прем'єр Яценюк досі каже, що така конференція може пройти дуже скоро — можливо, вже на початку січня. Я ж зверну вашу увагу на слова комісара Йоганеса Гана. Він, коли відвідав Київ, сказав, що зараз варто говорити не про донорську конференцію, а про конференцію інвесторів. І зараз в ЄС є думка про те, щоби відкласти цю конференцію, щоби спершу ваш уряд показав, чи готовий він досягти конкретних результатів, зробити щось відчутне в сфері реформ. І йдеться не просто про ухвалення законів — вони мають реально запрацювати. А за декілька місяців, коли ми побачимо, що щось зроблено, ми зможемо підготувати ефективну інвестиційну чи то донорську конференцію.

Брюссель, 8 грудня 2014,
<http://www.eurointegration.com.ua/news/2014/12/8/7028534/>

ПОЛОН

ТЕКСТ: Валерія РАДЗІЄВСЬКА

Підводили до викопаної ями, стріляли під ноги і над головою. Думав підійти під кулі. Стримало, що мама одна лишається – розповідає журналіст, який вибрався з пазурів «ДНР»

Київський журналіст Єгор Воробйов 39 діб провів у полоні терористів з ДНР. Уперше в зону АТО він поїхав у червні: робив репортажі з Маріуполя, Амвросіївки, Писків. Під час другого відрядження – в Іловайськ наприкінці серпня – Єгора разом з оператором Тарасом Чканом і журналістом Ростиславом Шапошниковим взяли в полон російські військові, й передали «ополченню»...

Єгор народився в Києві. Мати – фармацевт. Закінчив факультет видавничої справи й редагування в університеті «Україна», потім у цьому ж вузі – юридичний факультет. За свої 32 роки встиг попрацювати журналістом програми «Кримінал» на телеканалі «Інтер», режисером, оператором, кримінальним журналістом і продюсером на інших каналах. Підробляв каскадером, постановником трюків. На «Еспресо.TV» працює військовим кореспондентом. Побой зміг витримати завдяки навичкам з ізраїльської військової системи самооборони – «крав-мага», в якій вправляється три роки. 7 серпня Єгора обміняли на жінку й чоловіка з ополчення. Дружина Олена Солодовнікова – також журналістка.

Це точно була армія, а не хаотичне ополчення

В Іловайськ приїхали 23 серпня й опинилися в оточенні. Підійшла колона російських танків, почали розвертати артилерію. 24 серпня о сьомій вечора біля бліндажа чуємо – хлопок, і позаду нас вибух. Постріл прямою наводкою зі 120-міліметрового міномета. Ми – чоловік 20 – залягли в бліндаж і більше не вилазили. Обстріл не стихав до п'ятої ранку. Я був під мінометним вогнем ополченців – вони стріляють хаотично. А тут відчувалося, що працює армія: стріляли точно, міни лягали навколо бліндажа. Здоровенна колода – півметра в діаметрі – стояла перед окопом. На ній чашка, зубна щітка. Снаряд поцілив під колоду. Її розірвало. Якби її

Єгора Воробйова у полоні допитували на камеру і били за будь-що, що «ополченню» не подобалось. Скажімо, за слова, що його затримали російські військові. Скрін-шот з «ютубу».

не було, не вижив би ніхто з нас. В оточенні ми були з 23 до 29 серпня. У перервах між обстрілами знімали інтерв'ю. Перебазувалися до покинутого будинку в Многопіллі.

Коли місцеве керівництво армії домовилося про вихід колони з оточення, з Іловайська, Многопілля, прилеглих сіл, усі зібралися у дві колони й рушили. Але колони розстріляли. Ми були у броньовику. На склі залишилося два сліди від пострілів: один – на рівні голови водія, другий – на рівні моєї. Генерал Литвин утік, своєю машиною проїхав повз російські танки. Два бусики, в яких їхали генерал Хомчак і комбат батальйону «Дніпро» Юрій Береза – фіть, і звернули в лісосуругу. Ніхто по них не стріляв. Хлопці, яких поранило разом із Семеном Семенченком, розповідали: сів у вертоліт і полетів у госпіталь, а їх залишив із перебитими ногами. А от Ярош воює з хлопцями пліч-о-пліч. Обстріл коридору тривав з 12-ї до 17-ї. Наприкінці було чути лише короткі черги – добивали. Хо-

вали ми товаришів щодня. Усі хлопці говорили: нас злили.

Був готовий до загибелі...

Гемостатики там потрібні, як повітря. Армія замість целокса закуповує гемостатичну губку. Але як її нанесеш? Банка скляна, закрита гумовим корком і алюмінієвою запайкою. Доки відкриєш, можна стекти кров'ю. Але пачка целокса коштує 100 доларів, а гемостатична губка – 55 гривень.

30 серпня наша машина наткнулася на згорілий танк поперек дороги. Намагалися об'їхати і звалилися в кювет. Прибігли російські солдати. Кажуть: «Ви – коригувальники вогню». Ми були оснажені й зневоднені. Нам зав'язали очі й руки, завантажили в КамАЗ. На базі мене відвели на допит. Потім дізнався, що знімальну групу відпустили, хоча мені казали, що їх – розстріляли.

Російські солдати ставилися нормально: годували, цигарки давали. Розмовляли про літературу й мистецтво, про життя. За три дні мене передали ополченню. Почалися знущання. Били, вимагали,

щоб говорив їм усяку кісєльовщину. Хотіли почути, що Коломойському Ізраїль передав машину, щоб органи виймати з людей. Що наші бійці поранених закопують. Маячню всяку. Записали мене на відео. Сиджу з мордою синього кольору – одне око посередині, другого взагалі не видно, обличчя в крові. Зрозуміло, які можуть бути свідчення. Одна туша, росіянин Ковальов, із розмаху бив долонею – я летів зі стільчика в стінку. Один раз прикладом у потилицю отримав. Били гранатами, ножами, відбійним молотком, сокирою.

«Укропська хунта» проти «слов'янської єдності»

Коли лежав у гаражі, приїхали вночі злі. Їм не вдалася атака на українські війська. Забігли з бітами. По передпліччю разів шість ударили, поки зламали нижню променеву кістку. Я її сам вправив, кістка на долоні змістилася. Дали телефон: дзвони. Тільки заговорив із дружиною – почали бити, щоб рідні чули. Сокирою погрожували відрубати руку, обухом ударили по підйому стопи. Підводили до викопаної ями, стріляли під ноги й над головою. Думав підійти під кулі. Стримало, що мама одна лишається. Вирішив: треба виживати. Врешті, я розумів, куди їду.

В Макіївці відвели в сарайчик для зберігання газових балонів. Закрили й забули. 23 дні я там просидів. Моїх учителів перевели на іншу базу. А нові не знали, що я там. Раз уночі хтось зі сторожів приніс їсти. Російський сухпайок – гуляш, овочеве рагу і глевкий рис. Боець передав мені пачку цигарок. Каже: «А твої знають, де ти?» – «Днів 20 тому я дзвонив дружині». Наступного дня мене вивели. В ополченців квадратні очі: ти хто? Відвели помитися, дали нігті зрізати – були сантиметрові. Годували тричі на день. Почали водити до прес-секретаря ополчення Тіграна Парсеґяна. Він у Росії меблі продавав. Був одним із лідерів фашистської організації «Русское национальное единство». У нього ідея фікс про слов'янську єдність. Він запропонував: «Поїдь познимати Донецьк. Ваша укропська хунта показує події з одного боку, а ти подай з іншого». Я погодився. Розпитував людей у містечках біля Донецька. У Макіївці на ринку зайшов, у Донецьку – в лікарню. За 2 години до того у неї «Град» поцілів.

Чеченці: «Зачем прішьоль на мой земля?»

Багато людей повертається на Донбас. Хтось хоче в Радянський Союз, хтось у Росію, хтось – автономії Донбасу, хтось – відновити Київську Русь. Більшість ворожі до Києва. Налякані одностатевими шлюбами. Вважають, що це в Європі поголовно. Говорять ніби

Єгор Воробйов у житті – веселий, оптимістичний хлопчина й патріот України.

з однієї методички. Тігран пропонував мені сім'ю перевезти в ДНР. «У вас же укропські новини. СБУ побачать, що ти пишеш об'єктивно, вони тебе вб'ють». Кажу: я готовий, відпустіть додому. Ми з ним довірливо спілкувалися. Останній день на тій базі я ночував у нього в кабінеті. Тігран матюкає Путіна за те, що «не дав наказ Януковичу розігнати Майдан» і що мало допомагає Донбасу воювати з Києвом. Росіяни скаржилися: економічна ситуація плачевна, з областей усі гроші перевели на Москву. Один чеченець під час допитів чіплявся: «Ти чого на мой земля прішьоль?» Пояснював їм, що таке «сепаратист», бо думали, що це щось типу «підараса». Зброя у них вистачає. Її навіть продавали. Ополченці думають, що по Києву «Правий сектор» бігає і всіх убиває, відбирає бізнес, а депутатів у смітєві баки

кидають. Вважають, що головна ударна сила в нас – це «Правий сектор». Хоча їх усього з півтори тисячі. За день до звільнення повели мене до «Беса» – Ігоря Безлера. Почалося втирання, що України не існує, що її придумав Ленін, а землі дали Андропов із Хрущовим. Йому подзвонили, що їхні позиції обстрілюють. «Знаю таких чуваків, – каже. – Люблять заїхати «Градами» в центр Донецька, зробити кілька залпів по українських військах і втекти. А ті по нас «ответку» дають». Він – не дурний. Кадровий військовий, розвідник. Потім мене машиною відвезли в Краматорськ. Мама за цей час пережила мікроінсульт. Хочу повернутися в зону АТО. Не знаю, як це пояснити мамі й дружині. Там люди інші. Таких, напевно, більше ніколи не зустріну. Відкриті, довірливі. На громаданці таких не побачиш.

Історія неповернення

Вся ця війна почалася задовго до Майдану,
і через два тижні не закінчиться...

ТЕКСТ: Яна ОСАДЧА

Саму себе я називаю біженкою, котра застрягла. Вийхала недалеко від бойових дій — вулицями маленького міста, де я живу, їздять танки, а в небі іноді літають літаки. Але тут мир — тихі вечори, підлітки з мобільними телефонами, з яких летється весела музика, усміхнені діти, люди похилого віку гуляють під ручку...

Старобільськ — маленьке сільськогосподарське місто Луганської області, яке контролюється українською армією. Я жила тут, щоб повернутися додому, але коли надія з кожним днем ставала примарною, я зібралася в далеку дорогу на захід — аж до Мукачєва. Бо я не була зовсім впевнена в тому, що ті, від котрих я втекла, в один «прекрасний» день не з'являться й у Старобільську...

Коли це все сталося з нами?

Я зараз часто задаю собі це питання. Чому в наш край прийшла така біда? І кожен раз ловлю себе на думці, що все відчувалося заздалегідь, за кілька років до трагедії. Все готувалося, а ми просто ходили і дивилися. А ще відганяли від себе погані думки, примовляючи: всього лише передвиборна технологія, показуха, піна...

Мене завжди дивувало, наприклад, як у Луганську святкували День Перемоги. Це був не скорботний ритуал, не поминання загиблих і навіть жодного схиляння перед подвигом радянських солдатів. Це була підготовка до нової війни. Всі ці паралелі із «сучасними фашистами», покладання квітів до дикого пам'ятника «Жертвам ОУН-УПА», на плиті якого немов випадково залишили порожнє місце для імен жертв. І жертви не змусили себе довго чекати. Регіон немов прирекли на вічну війну, війну, яка не закінчується, яка жадає крові і не відпускає.

На Донбасі модно звинувачувати у всьому, що сталося, столичний Майдан. Зараз я не сперечаюся з тим, що заява про скасування «статусу регіональних мов» розлютила величезну кількість моїх земляків, і що у них чомусь сталася самоідентифікація зі словом «москаль», і всі жарти про цей фольклорний персонаж вони сприймали, як особисту образу.

Зараз я не сперечаюся, але тоді, навесні, я із захопленням «слухала Донбас» і не розуміла: чому люди готові руйнувати

свій дім заради, по суті, дурості? Ясна річ, розгублена і слабка кївська влада, яка отримала жорстокий удар під пах у вигляді майже блискавичної анексії Криму, прогавила тоді Донбас, не побачивши в ньому майбутнього вогнища війни. «Забила» і відмовчувалася загальними фразами, від яких воротило на Донбасі багатьох...

Спершу у нас було все мирно

На площах інших міст вже пролилася перша кров, а в Луганську проходили лише мляві мітинги. Опоненти сварилися, але не билися. Місцева влада барикадувалася від «бандерівців», які нібито мали ось-ось захопити Луганськ, і схвалила створення «загонів самооборони». Так на наших вулицях з'явилися люди з палицями і ланцюгами. А потім ще одні люди з палицями, але вже й зі зброєю.

Потім я пам'ятаю 9 березня, День народження Тараса Шевченка. В центрі міста йшов проукраїнський мітинг, а на зворотному боці площі збиралися проросійські налаштовані люди. До них підійшли молодики, і з криками «Росія» за кілька хвилин знесли беззубий мітинг опонентів. Потом захопили обласну адміністрацію. Всього захоплень було три. Напередодні третього захоплення в Луганську з'явився свій «майдан». Розташовувався він навпроти захопленого агресивними молодчиками будівлі СБУ (СБУ здали без найменшого опору і віддали зброю, яка там зберігалася). Ми, журналісти, туди ходили, можна сказати, як на чергування. Натовп часто бував агресивним — могли вибити камеру чи фотоапарат або побити. Як зараз пам'ятаю ту атмосферу: страх, змішаний з відчаєм. Перебувати там довго було неможливо. Люди, які стояли там, були впевнені, що вступ країни в ЄС позбавить їх роботи і стабільного шматка хліба. Чи думали вони тоді, що викликана ними на свої голови війна, перетворить на руїни їхні будинки? Однак страх в цих людях відчувався чітко, і він був настільки божевільним, що геть позбавляв їх елементарних розумових здібностей.

Зазначу, що більше трьох тисяч людей на площах Луганська ніколи не збиралося. Населення в місті — майже півмільйона. Переважна більшість луганчан дотримувалась нейтралітету. Референдум 11 травня про створення «луганської

народної республіки» також не можна назвати масовим. Потрібно враховувати, що далеко не всі голоси на ньому були голосами за приєднання до Росії. Справжньої думки Луганська ми й досі не знаємо, об'єктивної думки, не тієї, яка виражається під дулами автоматів.

Деякі мої товариші, які дотримуються інших політичних поглядів, іноді в суперечці звинувачували мене в закликах до війни. Я ж ніколи не вітала війну: навіть коли в Луганську поповзли чутки про те, що мітинг біля СБУ можуть вночі розігнати, мені було страшно, і зовсім не хотілося крові. Навпаки, у своїх матеріалах я намагалася закликати земляків одуматися і не розгойдувати човна. Але тоді час для слів вже пройшов.

У мене навіть зараз немає ненависті. Тільки гіркий жаль і, напевно, досада, що все вийшло саме так.

Але повернімося до моєї історії...

З Луганська я не їхала, можна сказати, до останнього. Кожен, майже кожен день приносив «сюрпризи». Мої знайомі, люди, з якими стояли на проукраїнських мітингах, опинилися в полоні у «повстанців». Їх якимось дивним чином вдавалося звільняти. Потім почали брати в полон колег. На кілька днів зник журналіст, з яким ми разом подорожували наметовим містечком, намагавшись зрозуміти, що ж все-таки відбувається. Через кілька днів він подзвонив, і сказав, що був «там». Вже ввечері нам вдалося купити йому квиток на кївський потяг. 25 травня, в день президентських виборів, група журналістів, в тому числі і я, поїхали висвітлювати хід голосування в ті регіони області, де воно відбувалося. Там ми зустрілися і з командою «Громадського телебачення», в якій був мій однокурсник. Завдяки випадку я не поїхала з ними назад до Луганська. Бо до Луганська вони не доїхали — їх затримали на блок-пості сепаратисти. Почалися довгі дні боротьби за їхнє звільнення. Зрештою, хлопців відпустили. Всі люди, котрі побували у полоні, того ж вечора виїжджали з міста. Побачити їх можливості не було, але це було неважливо — головне було усвідомлення: живі.

А ще ми з колегою знімали відео-проект «Почути Луганськ». Записували людей на вулицях. Тоді ще була надія, що все пройде без війни. Мені хотілося пока-

зати всій країні, що у нас живуть різні люди. Доля моїх співрозмовників склалася по-різному. Більшість з них незабаром покинула місто. Комусь розбомбили будинок, хтось спробував вижити в місті під облогою...

Зовсім скоро в місті розпочнуться бої

В один із днів моя мама поливатиме рано вранці свої квіти. Забіжить додому з невластивою їй швидкістю, бо кілька років тому вона перенесла інсульт. Додому її заженуть бої в недалекому від нас кварталі. Мама, яка дуже сильно любить свій будинок, подивиться на мирно сплячу внучку, і скаже, що, напевно, пора звідси їхати... Наступного дня ми підемо із чотирирічною донькою гуляти до міста. Почуємо ревіння сирен і гул літака, який кружляє над нами, і людей, які тривожно дивляться в небо... Досі доця звуки сирени асоціює із літаком.

Ми їдемо... Вірніше, я відправляю маму і доньку до санаторію, що знаходиться в мирному районі нашого регіону. Над санаторієм висить український прапор, там соснові ліси, річка і тиша. Я наважуюся залишитися, сподіваючись, що через два тижні все закінчиться...

На автовокзал нас везе товстий таксист. Він запитує, куди ми їдемо, а після відповіді здивовано дивиться на нас: *Ви їдете туди, де хунта?*

Автовокзал ще цілий, автобус без проблем довозить моє сімейство до санаторію. Я їду назад. Але вже дизелем, бо рух автобусів вже закритий через бойові дії.

В Луганську я провела 4 дні. Це були дивовижні і страшні дні. Якось я прокинулася від вибуху, іншим разом не могла заснути, бо било дуже близько. Тоді ще було світло та інтернет, щоб було веселіше, я всю ніч листувалася з друзями. А під ранок увімкнула важку музику і заснула.

Незабаром я зрозуміла, що довго не витримаю. «Зрештою, це не моя війна», — казала я собі. Останньою краплею став випадок, коли в продуктових фурах місцевого супермаркету «ополченці» возили містом тіла вбитих. Тіла вивантажили в будівлю обласної адміністрації, в центрі стояв наймерзніший на світі запах. Відчувши його, я остаточно зрозуміла, що потрібно їхати.

Я встигла трохи попрощатися з містом. Не звертаючи уваги на віддалений гуркіт, я пройшлася місцями, які багато для мене значили. Місто було пустельним, в ньому зовсім слабо відчувалося життя. Перед від'їздом я не спала всю ніч: зібрала небагато речей, вимила підлогу і просто сиділа за столом. Питань, коли повернуся і чи повернуся взагалі, я собі більше не задавала... Тихого ранку я просто зачинила двері, викликала таксі і поїхала на вокзал...

Яна Осадча обрала Україну, й була змушена з рідного Луганська перебратися спочатку до Старобільська, а потім до Мукачєва.

У війну дуже важливою є інформація

Далі війна в моєму житті була присутня через інших людей. Щоденні дзвінки друзям, розповіді таких же переселенців, як ми, в санаторії. Люди також їхали на 2 тижні, а «відпустка» все затягувалась і затягувалась. Крізь телефон я чула, як стріляють різні види зброї, і вже навчилася їх розрізняти. Поступово друзі покидали місто. Кожна така новина була для мене святом. Деяким доводилося допомагати. Але мені дико пощастило: всі мої друзі вибралися цілими. Залишилися тільки сусіди, яким допомогти неможливо: вони категорично відмовлялися їхати зі своїх будинків.

Я, немов маніяк, стежила, куди летіли снаряди, які вулиці та будівлі мого міста вони руйнували. Так, в певний момент стало неважливо, хто стріляє. Така проста думка: війна — це коли стріляють із двох сторін, і ти не знаєш, чий снаряд потрапить саме в твій дім. Найстрашнішим епізодом війни для мене стала фотографія зі східних кварталів нашого міста. Там прямо на вулиці лежали тіла, накриті кольоровими старими ковдрами. Цей образ війни назавжди залишиться в моїй пам'яті.

Коли наше перебування в санаторії закінчилося, ми перебралися в маленьке містечко Старобільськ. Мені дуже хоті-

лося повернутися додому. Хотілося почати відновлювати розбите місто і обійняти сусідів, які пережили пекло. Але після того, як стало очевидно, що в Луганську і залишається «республіка», що хазайнують тут бадьорі «ополченці», бажання це кудись зникло. Я дуже рада, що в місті майже не стріляють. Але я не розумію, для чого, в ім'я чого було вбито стільки людей? І це неправда, що за безумство розплатився один Донбас. Розплатилася вся країна. Труни приходять у всі міста. І якщо хтось досі вважає це телефільмом, то помиляється. Війна проникла в наше суспільство глибоко.

Але мій вибір залишається. Я обираю Україну, якою б поганою у ній не була влада, і з якими б перекосами в мізках співвітчизників мені б не довелося зіткнутися. А місто... Можливо, колинебудь все зітреться і перетвориться в прах спогадів. Але поки занадто боляче: немов ти заснув одного разу в своєму будинку, а вранці прокинувся в чужому, з чужими правилами і порядками. І в тебе тільки одне бажання — бігти, бігти швидко і далеко.

Скорочену версію тексту чеською мовою читайте в газеті «Господаржске новіни» від 19 вересня 2013 року

Другий мегаполіс України

Реалії Харківського суспільства: чого тут ніколи не трапиться

ТЕКСТ: Олександр НЕЧАЙ

Багато хто зараз почав розумітись на подіях Сходу України. Але, мало хто задумується, що насправді можуть відчувати ті райони держави, які знаходяться поблизу крапок спалаху штучної ненависті до ближнього. Це стосується по перше міста Харків, до якого ніяк не можуть дістатись щупальця прагнучих так званого «Рускага міра».

Перша столиця комуністичної України вже мала багато прецедентів протягом останнього року, завдяки яким вдалося запобігти вторгненню «гастролерів». А вони там були й у великій кількості. Чого тільки варте так зване захоплення ОДА, яке сталося на самому початку березня. Ось там й було продемонстроване обличчя пролетаріату. Якщо хтось вважає, що першим був Донецьк, то він помиляється. Перше, за що потрібно соромитись людям, які мешкають на Сході й ненавидять свою країну — це Харків.

«Туристи» з битами

Такі мешканці не спроможні активно виїхати, навіть коли їм пропонуєш квиток в один кінець до Золотої Орди. Вони хочуть створити її у себе вдома. Можливо, кожному з них не завадила б Внутрішня Монголія, як у Пелевіна. Але не кожен з них вміє нормально читати, має здібності аналізувати, або просто думати про майбутнє своїх дітей. Мабуть, подібний рівень освіти був ще однією причиною побити Жадаана у той самий день захоплення адміністрації.

А насправді, ситуація була не така й харківська. Типового там не було нічого. Були зібрані люди з невеликим достатком, та привезено понад десять автобусів із російського міста Белгород, що знаходиться за 80 кілометрів від Харкова. Автор цього нариса гарно пам'ятає, як за ним бігли якіксь тітушки й кричали в спину лайки, тому що у нього було фарбоване волосся. Чому я про це згадав? А тільки тому, що у всіх цих проплачених генетичних втворень природи був дуже характерний «акаючий» та «чокаючий» говір.

Суспільство намагалося ніяк не реагувати. Воно було налякане та не бажало брати участь в подіях Києва. Така собі «Перша Столиця». Звісно, інтелігенції в Харкові забагато, її недолік тільки один — вона битися не вміє, тільки ось нещодавно почала показувати зуби, ще рік — й буде прогрес.

Змусили працювати?

Зараз всі починають наслідки тієї пасивності, яка була навесні. Якщо рок-паб «Стіна», в якому нещодавно стався теракт, вже тоді був за Україну, то інші тільки вирішували та спостерігали, міліція в тому числі. Поки не дали великої вказівки від міністра. Але й досі споглядання — це найулюбленіше заняття внутрішніх органів. Багато кому з них дотепер не зрозуміла постанова затримувати в метро та на вокзалі людей, які одягнуті у спортивні штани та шкіряні куртки. Якщо раніше все було зрозуміло, якщо щось «нестандартне» — то у опорний пункт на «обстеження» на зовнішній огляд. Тепер потрібно зупиняти людей, на яких вони самі схожі у цивільному житті. Важка процедура. Коли ще ходив потяг Луганськ-Київ, то було смішно стежити, як міліція припинила свою улюблену справу пошуку дрібних правопорушень, за які легко отримати хабара. Вона озброїлась АКС-74У та почала уважно дивитися за пасажирами, які висаджуються з вагонів. Такої зосередженості не було дуже давно. Але це оптимістична сторона, тому що такий апарат потрібно міняти низу. А з тим, що Харків раніше мав славу найбільш «озлобленого мусорського» міста, то це сміливо можна назвати актом прояви демократії.

«ХНР» скасовується

Але, все ж таки пізно. Тому що сталися вибухи, їх було шість, і вони, звісно, отримали резонанс у суспільстві. Громадян міста просто намагаються залякати. Наслідки всіх вибухів не були смертельними й робили все дилетанти. Залишається сподіватись, що це просто ідейні дурні, й вони не пропалчені Кремлем. Або спецслужби там настільки тонкої організації, що є глибокий незрозумілий нікому план. Або вони вже не знають що робити, якщо залучають до справи людей, які намагаються налякати й посіяти паніку у Харкові. З цього всього є єдиний вихід — не реагувати на провокації та припинити навколо цього створювати ажіотаж. Звісно, потрібно бути уважним у громадських місцях й тепер уважно пильнувати за людьми, які не виділяються з натовпу. Можливо, я оптиміст, але те, що я бачив у другому

Харків — це Україна, переконані місцеві студенти, й вимагають відставки одіозного мера-регіонала Геннадія Кернеса.

великому місті нашої країни з жовто-блакитними прапорами, мітингами, ходами, ультрасами, протидією «ватним маршам», зносом Леніна, то є тверда впевненість, що ніяких «ХНР» та допомоги від «Рускава міра» не буде. Якщо воно навіть й зайде до міста, то буде розтоптане черевиками, у які заправлені шаровари.

Молодь вибір зробила

Але дивним є те, що понад 60 відсотків виборців тут голосувало за «Опозиційний блок». Та спитайте хоч у одного харків'янина на вулиці, за кого він? Про «Допу» або «Гепу» ви навряд чи почуєте. З приводу колишнього «легітимного» можна промовчати. Навіть при такому розкладі цифр колишня Партія Регіонів не зможе будувати підступу на шляху до нормального життя. Дуже довго Харків був пасивним, а зараз він почав прокидатись. З культурного боку це видно дуже ясно. Це — місто студентів, вплив на молодь колосальний, й вона вже розуміє, в якій країні бажає жити. А це тільки пройшло півроку.

Замовлених автобусів з Росії не бачити у місті вже ще з весни. «Колорадські» зустрічі у неділю (до речі, мерія заборонила у цей день збиратись) збирають кожного разу менш й менш народу. До агресії з боку окупованого Донбасу вже давно готові, у місті чекають на незваніх гостей. Диверсанти відловлюються, якщо не СБУ, то активістами Майдану. Все працює, тож країна будується, й початок не такий й поганий.

Регіони: спроба дестабілізації

Запоріжжя, Одеса й навіть Вінниця — ворожі до України сили намагались розгойдати і тут ситуацію

ТЕКСТ: Телеканал новин «24»

Бійки, провокації, залякування та навіть вибухи. Після одеської трагедії 2 травня ситуація в регіонах втихомирилася, і лише на початку грудня стало неспокійно не лише в зоні АТО. Ситуацію на сході України розгойдували різноманітні сили одразу в чотирьох областях.

Перші неспокійні сигнали почувались з Вінниці. Там штурмували ОДА невідомі, переважно під прапорами ВО «Свобода». Спроба відправити у відставку голову обласної Ради закінчилася двома десятками травмованих мітингувальників та покаліченими міліціонерами. В місті палали шини та зупинився транспорт, а рупор російської пропаганди почав кричати про «новий Майдан».

Та так званий «новий Майдан» виявився далеко не продовженням Революції гідності, а боротьбою за крісло голови облради. Більшість депутатів ініціювали відставку Сергія Свитка, а його прихильники зібралися під радою, аби цього не допустити. В хід пішли вибухові пакети, міліцейські кийки та сльозогінний газ. Серед тих, хто охороняв будівлю ради, були правоохоронці, афганці та бійці батальйону «Вінниця», які щойно повернулися із зони АТО. Такої «теплої» зустрічі хлопці не очікували, вони були вражені агресією окремих людей у натовпі. З боєм натовп до будівлі ОДА таки прорвався, ще й притягнув з собою смітєвий бак для так званої «народної люстрації». Та депутати поспішно розбіглися. «Сесія не відбулась, вітаю всіх нас з перемогою», — сказав голова Вінницької обласної ради Сергій Свитко.

Та на цьому події у Вінниці себе не вичерпали. Кілька сотень мітингувальників на вулиці обрали собі «народного губернатора». Таке вже було на Донбасі. Побойючись, що сценарій може повторитись, свідомі вінничани наступного дня вийшли тисячами на вулиці, аби показати, що сепаратистам в їх місті нема що робити. «Я заявляю, що громада Вінниці набагато більша, ніж ці кілька осіб, що взяли на себе роль висвітлювати позицію громади», — каже голова громадської організації «Гармонія» Раїса Панасюк.

В Одесі вибух пролунав у офісі волонтерської організації, яка допомагала бійцям АТО. На щастя, ніхто не постраждав. «СБУ розцінила вибух, як теракт, — повідомив голова слідчого управління СБУ

Василь Вовк. — Зараз можливі випадки, коли будуть підриви. Та просто підриви без знищення людей не направлені на людей, а для того, щоб залякати. Будуть залякування і телефонними дзвінками. В тому числі волонтерів, які мають авторитет та дійсно роблять велику справу». «Від імені усієї сотні Далії Северин я заявляю про те, що ми й надалі продовжуватимемо свою діяльність. І «воїни світла, воїни добра», які виконують свій обов'язок на сході України, вчасно отримуватимуть допомогу. Ми зробимо для цього усе можливе», — наголосила лідер волонтерської організації Далія Северин.

нардепами на чолі з Олегом Ляшком, які влаштували неабияке шоу в міськраді, навіть знайшов спільну мову. «Я — мер міста вільних людей і не треба нам тут з Києва керувати нами. Олександр Син продовжує виконувати обов'язки міського голови», — зазначив міський голова. Зрештою, сесію закрили, так і не проголосували за відставку мера. А після цього в місті сталася низка провокацій. Міліція затримала озброєних молодиків, які стріляли в дворі мерії, традиційно активізувалися телефонні мінери.

Прогнози експертів невтішні. Зацікавлені в дестабілізації сили зупиняться

Вінниця, 6 грудня, штурм облради. Дестабілізації сприяють не тільки спецслужби РФ, але й практична відсутність реальних реформ в Україні.

Зі спокійної колії вибили й Запоріжжя. Там посилили охорону в аеропорту та на вулицях, бо міський голова анонсував «збройний переворот». Каже, його скинути з поста хочуть бойовики, проплачені донецькими кланами. Про це мер заявив за два дні до запланованого мітингу щодо його відставки. Олександра Сіна підозрюють в зв'язках з криміналітетом. Про це відкрито говорять у прокуратурі. Сін свого часу був у «Батьківщині», але згодом звідти вийшов та перейшов у «Партію Регіонів». «Я тоді вам говорив: зробіть правильний вибір. Відстороніть цю людину від влади. Він є зло і ганьба Запоріжжя», — каже прокурор Запорізької області Олександр Шацький.

Заяву про відставку колишній регіонал таки написав, а з ексцентричними

не збираються, адже заляканими людьми легше маніпулювати. «Чим більше буде підривів та залякувань — тим більше втрачатиме влада довіру в регіонах», — говорить аналітик з питань врегулювання збройних конфліктів Тетяна Карпук.

В МВС теж кажуть, що російські спецслужби працюють, не покладаючи рук. Завдання Росії просте — дестабілізувати ситуацію всередині країни, де панує мир та легальні органи влади (на відміну від Криму, східної частини Донецької й південно-східної частини Луганської областей). «Але як показують події — ці диверсії ще більше налаштовують людей проти РФ», — сказав радник міністра МВС Антон Геращенко.

ПАДІННЯ РУБЛЯ І ГРИВНІ

Яку загрозу становить девальвація у Росії для української економіки?

ТЕКСТ: Віктор КИЩАК

Деякі росіяни протестують проти стрімкого зростання курсу рубля, але більшість мовчазно біжить у супермаркет купувати що очі бачать, або вірять, що «Путін спасе».

Українцям, які кепкують над падінням російського рубля, слід пам'ятати, що через це, можливо, доведеться і платити. «Те, що сьогодні в Росії фінансова катастрофа, коли курс євро досяг 100 рублів, також матиме об'єктивний вплив і на українську економіку... Росія нам створює, як завжди, ще й економічні проблеми», — заявив український прем'єр Арсеній Яценюк. Але, крім класичного списання на ворогів своїх проблем, в цій фразі є велика доля раціонального.

Українці емоційно були вже підготовлені до девальваційних невдач. Так, певний взаємозв'язок гривні та рубля звичайно є, але на даному етапі, коли за падінням рубля почала падати гривня, він більш психологічний. Не слід забувати і про певну хаотичну політику українського Нацбанку, яка не дає гривні піднятися з колін. Проте є більш важливі середньострокові та довгострокові впливи економічних невдач Росії на економіку України. Так, за роки досвіду торговельних і газових воєн, та за останній рік війни реальної, економічна залежність України від Росії суттєво зменшилась. Але відірватися від історичної та географічної залежності більш сильного сусіда швидко навряд чи вдасться. А якщо цей сусід хоч тимчасово впаде, то Україна отримає сильний економічний землетрус.

Падіння експорту й боротьба за ринки
За даними Державної фіскальної служби України, експорт товарів з України

в Росію за січень-листопад 2014 року зменшився на 50%. За даними Держстату, за десять місяців 2014 року експорт товарів в РФ впав на 29,4%, а експорт послуг за дев'ять місяців 2014 року скоротився на 28,1%. Звичайно, війна посилила розрив наших економік, але український Держстат ще в кінці 2013 року надавав статистику, що український експорт до Росії за півтора роки впав на \$4,2 млрд. Щомісяця він стабільно скорочувався на 10% і більше. «Незважаючи на те, що торгівля скорочується, все одно близько 19% відсотків нашого експорту йде в Росію. Звичайно, якщо там буде зниження активності, або глибока девальвація, це означатиме істотне подорожчання товарів з України, які втрачатимуть свою конкурентноздатність», — розповів президент Центру антикризових досліджень Ярослав Жалило.

З несприятливими наслідками економічного падіння в Росії для України згоден і виконавчий директор міжнародного фонду Блейзера в Україні Олег Устенко. На його думку, девальвація призведе до того, що українські експортери будуть в гірших умовах на російському ринку через зниження купівельної спроможності в Росії.

Проте майже всі експерти згодні з тим, що українсько-російські торговельні відносини вже давно увійшли у фазу стрімкого піку, але повного розриву наших економік не буде. «Буде необхідний об'єм російського імпорту з України,

який здійснюватиметься незалежно від курсу. Те, що їм дійсно потрібно імпортувати — вони імпортуватимуть. А те, що їм не особливо потрібно, воно б і відпало, враховуючи що росіяни обмежують свій ринок для нас», — вважає Жалило. Є ціла низка ринків, на яких і росіяни і українці конкурували між собою. Україна і Росія ділять ринки хімічної продукції, металургії, зерна третіх країн, і девальвація робить російську продукцію більш конкурентною. Скоріш за все, росіяни швидко зреагують на цей тренд, і пропонуватимуть привабливіші ціни. Через зниження доходів наших експортерів в цих країнах, Україна втратить певні притоки валюти в країну.

Українські заробітчани Росії

Наступна підніжка російської девальвації українській економіці — заробітчани. За даними експертів Світового банку, в 2013 році українські трудові мігранти відправили в Україну близько \$9 млрд. За цим показником ми займаємо «почесне» десяте місце в світі. Більше половини українських заробітчан їздять працювати на схід, особливо в Росію, але більша частина припливу валюти в грошовому еквіваленті була з боку з Європи. Нещодавно російський прем'єр Медведєв залякував Україну, що тільки втрата роботи українців в Росії коштуватиме їм \$11-13 млрд. Тут слід зробити поправку на бажання російського прем'єра перебільшити цифри задля більшого залякувального ефекту. Але через девальвацію рубля українські заробітчани отримають менше валюти в Росії. Через гальмування російської економіки зменшуватимуться пропозиції роботи. Окрім того, очікується навмисне посилення контролю саме за українськими працівниками.

Правда, на думку Олега Устенка, ця проблема тільки короткострокова. «Через певний проміжок часу вони звичайно перейдуть на інші напрями і країни, бо це найбільш мобільна частина нашої робочої сили», — вважає він.

Банківський паразит

Крім пророкування проросійських настроїв на Сході і в Криму, Росія ще міцно ухопилася в українську фінансову систему. Більшість дочірніх російських банків в Україні входять до ТОП-10 найбільших фінустанов України. І, не зва-

жаючи на великий відтік депозитів саме з них, російські банки показали себе дисциплінованими. Навіть глава Нацбанку Валерія Гонтарева заявила, що захищати ме російські банки до тих пір, поки вони не порушують українське законодавство. Але тепер у материнських структурах російських банків може виникнути потреба у вливанні грошей. «Коли стоїть завдання вибрати, кого рятувати — материнську або дочірню компанію, то рятуватимуть першу», — наголошує Устенко. Відповідно у російських «дочок» можуть початися серйозні проблеми з ліквідністю. А, враховуючи кількість банків з тимчасовою адміністрацією та банками, які НБУ планує прибрати з ринку, то фінансовий сектор України може розхитатися надто сильно.

В період правління Януковича російським банкам дозволялося активно кредитувати українську економіку. Тепер «дочки» можуть почати активніше вимагати повернення кредитів від і так ослаблого українського бізнесу. А деякі фінустанови ще й активно залучали фізосіб до кредитування. Проте, на думку Ярослава Жалила, Путін може не задіяти цю складову економічної війни. «Якщо він занадто порушуватиме інтереси бізнесу, то кінець його епохи може наблизитися швидше», — вважає експерт.

Борги та інвестиції

Незважаючи на пропагандистську політику Кремля, частина російського бізнесу розглядала проекти інвестування в Україні. Але коли економічні проблеми з'являться у бізнесменів в Росії, вони почнуть згортати і без того невелику кількість можливих проектів. За прогнозом фонду Блейзера в Україні, на 2015 рік російські інвестиції в Україну повинні були скласти \$1 млрд, але це не враховуючи девальвацію.

Ну і останнє — борги. Росія почне шукати додаткові джерела отримання коштів. Враховуючи санкції та зниження ціни на нафту, Росія згадає про те, хто їй і що винен. А тут є \$3млрд, які Росія позичила Україні у вигляді евробондів, випущених за часів Януковича. Кремль вже заявляв, що буде вимагатиме ці гроші у встановлений термін — грудень 2015 року. Кілька місяців тому ця тема вже педальовалася російськими ЗМІ, але тепер це буде не просто важель, а реальна потреба в грошах.

Проте є і можливі позитивні впливи. Головний фактор, який руйнує українську економіку — російська агресія. Можливо, Путіну доведеться через брак коштів заморозити війну в Україні. «Відмова від напрямку, яким повністю зазобували російське населення, може обвалити владу Путіна. Я не виключаю, що Росія навпаки буде шукати додаткові фактори удару по українській економіці, щоб показати, що не тільки у них погано», — резюмує Ярослав Жалило.

Спасибі «стабілізаторам», і «новаторам» теж

ТЕКСТ: Пилип ДУХЛІЙ

Чому у нас курс 20 і всі перспективи зловити і 25 і 30? За 4 роки донецької «стабільності» сумарний дефіцит платіжного балансу України склав 44 млрд. доларів. 44! Це два теперішні бюджети України. Два бюджети країни втекло з України за 4 роки донецької влади. Але при цьому курс тримали 8! За рахунок чого? За ці ж 4 роки валовий борг країни зріс від 103 до 142 млрд. доларів. Різницю поррахуєте? Цифру на початку бачили?

Вся ця так звана донецька стабільність була тупою, як і їхній улюблений золотий батон — вивезти валюту з країни і замінити її кредитами. Це все одно, якщо Ви вкравдете все із хати і обставите її кредитною технікою та меблями. Рано чи пізно до вас приїде кредитор, і у вас почнеться криза. А чому ж при такому платіжному балансі вони тримали курс, вазили у борги і спалювали золотовалютний запас? Тому що при такому курсі вкрадені 8 грн — це 1 долар, а от при курсі 16 — це тільки 50 центів в офшорі.

Це, звичайно, спрощено. У реальності все складніше. Але принцип описаний вірно — красти, а вкрадене замінити кредитами. І ось тепер вся країна довго буде вигрібати. Спасибі, як казали, жителям Донбасу. Спасибі за «ригіз», за «овоча», за «стабільність», за кредити, за ваші дотаційні шахти, за олігархів, які відшкодовують собі ПДВ

стільки, скільки вони платять податку на прибуток (тобто податків рівно нічого), за те, що коли ми пішли зупинити зека своїми життями і здоров'ям на морозі — кричали нам услід «майдани» і «йдіть працювати», за війну, за те, що кликали війська Росії, за їхні прапори, за тортури українців, за вбивства наших солдатів, за розпороті животи і відрізані руки, за тисячі вбитих та інвалідів, за бабутьок перед танками, за ненависть до країни, яка вас годувала і без якої ви зараз кричите про гуманітарну катастрофу і доїдаєте другий чобіт.

І за те, що маєте ще нахабство гнути матюки на нинішню владу. Вона, так, цього заслужила, але ваша думка буде цікавою хоча б тоді, коли ці два бюджети повернуться в країну. І результати голосування у 2010 і 2012 роках вам в допомогу для освіження вашої ватяної голови. Все починалося саме з цього.

Моє запитання до теперішньої влади: а де гроші «сім'ї»? Чому всі ці проФ-Фесори зі стоматологами досі не в розшуку Інтерполу? Чому прокурори за 10 місяців в справі повернення вкраденого зробили рівно нічого? Ваше щастя, що у нас війна. І ви чудово це розумієте, і будете її тягнути. Але ось невдовзі раша остаточно гепнеться, вицхнуть терористи, і настане час запитати: «Петре, де гроші?»

Рубль «при смерті»

Як Росія пережила «чорний тиждень»

Російські багатії втратили на девальвації, нафті та санкціях майже третину статків – 63 мільярди доларів. «Рубль при смерті», «Зашморг санкцій на оптимістичній шії Росії починає затягуватися», «Путін обвалив рубль» – такими заголовками рясніла західна преса.

Рубль лише за два дні впав до рекордної позначки з часів дефолту 1998-го. Росіяни, які пам'ятають знецінення вкладів та «дерев'яний» у «лихі 90-ті», кинулися змитати з полиць усе.

«Кримнаш» вилазить боком

Саме за анексію Криму нині розплачується Росія – таке зазначають і в близькому оточенні Путіна. Господар Кремля вперто це не визнає. Але тільки за понеділок 15 грудня долар подорожчав до 66 рублів, а євро – до 78. Уночі Центробанк РФ збирається на екстрену нараду і не придумує нічого кращого, ніж підняти ключову ставку на 6,5% – до 17%. Такого не робили з 1998 року. За цим показником Росія одразу опиняється серед семи найгірших світових економік. Економісти твердять, що це вирок майбутньому, а росіяни питають, як зберегти те, що є. Після рішення Центробанку РФ валюта встановила абсолютний максимум. Вівторок іще більше вразив росіян – долар підскочив до 80 рублів, євро – до 100. На Московській біржі – небувалі стрибки, капіталізація всього ринку акцій Росії впала нижче «Майкрософт», другої найдорожчої компанії США. У Держдумі говорять про державний злочин голови Центробанку, вимагають її відставки

і разом – уряду Медведєва. Банки не встигають поповнити валютні запаси в банкоматах, почали записувати людей у черги за депозитами. Кілька фінустанов припинили видачу кредитів.

Росіяни день провели в банках, знімаючи рублі, а ніч витрачали їх у крамницях і супермаркетах. За товарами для дому, технікою та шубою стояли як колись у 90-ті за дефіцитом. У магазинах електроніки – рекордний ви́торг. Лунало щось на кшталт не більше одного телевізора в руки. Залишилось або дороге, або порожні полиці. Вітринні екземпляри – й ті розібрали. Росія на кілька днів стала центром світового шопінгу. Американці в пітерському аеропорту скупили всі «Айфони» – у Росії вони в рублях стали дешевшими. На кожному апараті можна «наварити» по 200 доларів. Покупці з Вірменії, Китаю, Білорусі, Казахстану скуповують у російських магазинах побутову техніку, ювелірку та автомобілі. Бо їхні національні валюти не так стрімко дешевшають, як рубль.

Мантра про імперію

Звичайно, заговорили про кінець путінського режиму, незважаючи на його шалений рейтинг. Але Путін порадив не чекати палацових переворотів. На щорічній підсумковій прес-конференції від нього чекали план порятунку. Та почули лише мантри про світле майбутнє і незмінність курсу. І кожна така відповідь штовхала рубль дедалі глибше. Не подобалися йому запитання про Чечню та санкції, про нафтову економіку й агресію проти України. Підсумок – Путін знову обвалив рубль. А тут іще й нові удари, звідки не чекали: Куба, якій Росія пробачила тільки цього року мільйони доларів радянського боргу, відновлює дипломатичні стосунки з Америкою після 54 років конфронтації. А президент Білорусі Олександр Лукашенко закликав не молитися на одну Росію, і розраховуватися за білоруську продукцію в дорогих доларах або євро. Події довкола рубля почали розгоратися стрімко. Один за одним продавці заморожують поставки товарів у торгові мережі. Алкоголь, рибу, сік, каву та чай до російських магазинів виробники не везуть. Торговцям, не згодним зі швидким подорожчанням закупівельної вартості, просто призупинили поставки.

Більшість постачальників ведуть важкі переговори щодо нових цін. Модникам радять готуватися до «стильового одноманіття» – найбільші продавці одягу, взуття та аксесуарів також не хочуть працювати у збиток. Автолюбители склали рейтинг популярних авто, які росіяни втратили – деякі автодилери припинили продаж машин, що спричинило дефіцит. Компанія з Китаю першою стала продавати машини в доларах. Через попит на нерухомість забудовники також призупинили продаж – міняють цінники. В одній із московських компаній вартість і без того недешевого московського житла міняли дев'ять разів з початку місяця.

Скорочення, регрес і хапання за соломинку

Через послаблення рубля та обов'язковий платний тест на знання російської мови та історії з Росії ідуть трудові мігранти. І не видають, що кредити та скрута на батьківщині змусять багатьох середньоазійських гастарбайтерів стати так званими «джихад-туристами» – вони поїдуть заробляти в гарячі точки на боці радикальних ісламістів. Під ударом передусім банківська галузь, рекламники, продавці розкошів. Про звільнення 70% працівників до Нового року говорять у пропагандистському телеканалі LifeNews, що день і ніч захищав Кремлівський режим.

До кінця тижня рубль трохи знизив темпи падіння: Путін зібрав півсотні великих бізнесменів. Серед них – голова «Башнафти» Євтушенков, якого минулого тижня відпустили на волю з-під домашнього арешту. Господар Кремля пообіцяв олігархам підтримку, і закликав використати ситуацію, аби диверсифікувати російську економіку – те, що збирався зробити всі 15 років при владі, й запізнився. Трохи відволікся на створення суперімперії. Та замість тріумфу, цей ювілейний рік став для Путіна найгіршим – у Росії вперше заговорили про повернення до 90-х. З початку року рубль девальгував на 74%, економіка регресує. Про політичні втрати годі й говорити. Росіяни знову не впевнені в завтрашньому дні. Заспокоюють себе мантрами про «гречку, яка буде завжди».

ТЕКСТ: Маргарита СИТНИК

Гривня падає через спекуляції уряду й Нацбанку

Власники валютних кредитів пікетують Верховну Раду та Нацбанк України. Вимагають дозволу сплачувати позики за курсом 5,05 гривні за долар. Хочуть, аби банки скасували штрафи за несплату кредитів. 17 грудня Національний банк встановив офіційний курс 15,76грн за долар. Комерційні банки продають американську валюту по 15,85–16,54 грн. На «чорному ринку» – від 19 до 22 грн. «Гривня все більше знецінюється. Якщо раніше влада пояснювала це війною, то зараз з'явилася нова відмовка

важко пояснити, чому при 10 мільярдах доларів зовнішніх вливань у нашу економіку падає національна валюта. Якщо нічого не зміниться, за долар офіційно даватимуть 22 гривні. Після цього підена хвиля подорожчання товарів, послуг, пального. За пенсії та зарплати не можна буде прожити. Почнуться протести, страйки. Як наслідок – політична й економічна нестабільність.

Інший варіант розвитку подій – Міжнародний валютний фонд і Євросоюз введуть пряме фінансове управлін-

«Фінансовий майдан» перед Верховною Радою України.

– девальвація рубля в Росії. Мовляв, це впливає на знецінення гривні, бо наша економіка дуже пов'язана з сусідньою країною, – говорить 41-річний Андрій Новак, голова Комітету економістів України. – Але це не так. Російські енергоносії купуємо за долари. Росіяни перестали постачати до нас багато своїх товарів і заборонили ввезення українських на свою територію».

Основною причиною падіння гривні є спекуляції фінансово-промислових груп, що продають товари за кордон. Вони впливають на політику уряду й Нацбанку. Банки збільшують заробітки на валютних кредитах. Інакше

ня в Україні. Поставлять своїх людей у нашої владі. Контролюватимуть надходження до бюджету, витрати, позики тощо. Було б добре, якби й головою Нацбанку поставили іноземця. Тоді НБУ став би більш незалежним від фінансово-промислових груп.

На початку вересня можна було знизити курс долара до 11 гривень. Зараз – максимум до 15. Нацбанк має підтримувати резервами цей курс, щоб усі повірили: йде тенденція до зниження. Також треба «приборкати» банки та міняйл, які спекулюють на курсі.

Володимир Мука

Безпека й оборона стануть пріоритетом

Український військовий відводить затриманого бойовика «ДНР»

Підвищення рівня безпеки зміцнення оборони буде пріоритетом при формуванні бюджету України на 2015 рік, заявив президент Петро Порошенко. Рівень фінансування сфери оборони та безпеки держбюджету на 2015 рік буде близький до 5% від ВВП, й додав, що проведення антитерористичної операції на сході України щодня обходиться державі в 100 млн гривень. «Існує одна стаття витрат, на якій ми економити просто не маємо права, ми впевнені, що перший пріоритет нашої держави – це оборона, захист суверенітету і територіальної цілісності», – сказав він, додавши, що на сьогодні день ніхто в суспільстві не проти збільшення фінансування армії.

Незважаючи на всі спроби України встановити перемир'я на Донбасі, терористичні банди «ДНР-ЛНР» разом з російськими інтервентами постійно провокують військових та правоохоронців. Так, станом на 22 грудня бойовики майже 4,5 тисячі разів обстріляли позиції українських військових з моменту проголошення режиму припинення вогню 5 вересня і 193 рази – після проголошення режиму «тиші» 9 грудня, повідомив в.о. начальника управління преси й інформації Міністерства оборони Валентин Буряченко. Майже тисяча військових загинуло в АТО, понад 3,3 тисяч поранено. Разом із цивільними кількість жертв становить понад 4,5 тисяч осіб, біля 10 тисяч поранених.

уніан

Безвізовий режим з ЄС – від травня 2015?

Українцям доведеться чекати на безвізовий режим з ЄС. Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк сподівається, що рішення щодо запровадження безвізового режиму з ЄС буде прийняте у травні. Про це він заявив журналістам 16 грудня в аеропорту «Бориспіль» за результатами візиту до Брюсселя. «Вчора за результатами нашого спільного засідання відзначено про те, що Україна перейшла до наступної фази безвізового режиму, очікуємо на остаточну оцінку нашими європейськими партнерами другої стадії запровадження безвізового режиму. Сподіваємося, що в Ризі у травні буде прийняте рішення щодо запровадження безвізового режиму», – зазначив він. Яценюк наголосив, що українська сторона робить усе можливе для того, щоб запровадити безвізовий режим між Україною та ЄС. Однак голова представництва ЄС в Україні Ян Томбінський вважає, що Україна поки не готова до введення безвізового режиму з Євросоюзом, але має шанс до самміту країн Східного партнерства в Ризі (Латвія) здійснити

необхідні кроки для цього. «В питаннях лібералізації візового режиму не потрібно робити обіцянок, – сказав Томбінський 18 грудня. – Навпаки – потрібно казати, що саме зроблено для того, щоб бути готовими для введення безвізового режиму. В березні 2014 року лунали заяви, що до кінця поточного року Україна виконає всі умови і буде готовою до введення безвізового режиму. Ми наприкінці 2014 року, а нема ще тих всіх необхідних заходів, щоб закінчити цей процес. Залишилось до Ризького самміту 5 місяців, використайте цей час і зробіть те, що надасть можливість європейським країнам сказати «так», все зроблено, це працює...», – сказав Томбінський. Раніше президент України Петро Порошенко заявляв, що домовився з Верховним представником Європейського Союзу у закордонних справах та політиці безпеки Федерікою Могеріні, що процес лібералізації візового режиму між Україною та Євросоюзом буде завершено до Ризького самміту в травні 2015 року.

Укрінформ, Уніан

Окуповані терористами регіони заблокують

Рада національної безпеки та оборони України розгляне можливість припинення комунікацій з окупованими територіями Донеччини та Луганщини. Про це заявив секретар РНБО Олександр Турчинов, коментуючи слова радника голови СБУ Маркіяна Лубківського про обмеження виїзду громадян з територій так званих «ЛНР» і «ДНР». Турчинов зазначив, що на сьогодні існує достатньо висока терористична загроза для України з боку окупованих територій. «Не маючи можливості прорвати лінії оборони, вони намагаються дестабілізувати ситуацію на території, куди військовим шляхом вони не мають можливості дістатися», – сказав секретар РНБО. Він також додав, що силовики не повинні допустити, щоб терористи просочувалися на вільну від бойовиків частину України. «Ми порадимось саме з питань встановлення жорсткого формату контролю пропуску в зону АТО, щоб повністю локалізувати терористичну загрозу», – наголосив Турчинов. Про необхідність встановлення жорсткого контролю засвідчило затримання терористки з Луганська, яка хотіла підірвати торгово-розважальний центр під Майданом Незалежності. Контррозвідка СБУ запобігла теракту. «Диверсантка могла рознести пів-«Глобуса» в Києві за допомогою привезеної із зони АТО вибухівки», – сказав Лубківський. Терористку звали Анастасія Коваленко, її куратором був кадровий офіцер ГРУ з позивним Костянтин. Від нього вона 16 грудня отримала сумку з вибухівкою та інструкції щодо організації вибуху біля Будинку профспілок на наступний день. «Коли стало зрозуміло, що мітингів там не буде, диверсантка отримала вказівку знайти місце масового скупчення людей і далі працювати, прийнявши самостійне рішення», – повідомив Лубківський. По всьому маршруту Коваленко вели співробітники контррозвідки СБУ, які в потрібний момент заглушили її зв'язок з куратором і затримали її вже біля парку на вулиці Городецького. Кількість вибухівки в сумці було оцінено в 3 кілограми, а розліт осколків, якби пристрій спрацював, склав би приблизно 500 метрів. Вибухівка була знешкоджена пізніше на території СБУ.

Укрінформ

Євреї не хочуть бачити Путіна в Чехії

Федерація єврейських громад у Чехії не хоче бачити президента Росії Володимира Путіна серед гостей на Форумі, присвяченому 70-річчю звільнення Освенцима. В оприлюдненій заяві наголошується, що з огляду на нинішню політичну ситуацію федерація «вважає недоречним візит президента Путіна на акції з нагоди Дня пам'яті жертв Голокосту», які мають відбутись у Празі та Терезині 26-27 січня 2015 року. Федерація єврейських громад заявляє, що підставою для такого кроку «є реальність, що режим, який запровадив і реалізує Володимир Путін, не дотримується міжнародних угод, є агресивним і окупує силою терени сусідньої держави». У заяві йдеться, що це рішення було ухвалене 17 грудня 2014 року «значною більшістю» громади. Федерація єврейських общин хотіла донести громадськості, що «із запрошенням російського президента до Праги Федерація не має нічого спільного». Путіна до Чехії на відзначення 70-річчя звільнення Освенцима запросив президент Чехії Мілош Земан. Інформацію про це підтвердив ще 18 листопада речник президента Їржі Овчачек. На Форумі,

присвячений звільненню Освенцима, Мілош Земан також запросив президентів Великобританії, США та Франції. Форум, присвячений 70-річчю звільнення Освенцима, організовують Європейський єврейський конгрес у співпраці зі Світовим єврейським конгресом, безпосередньо в Чехії підготовкою проведення Форуму займається Федерація єврейських общин. До Праги на пам'ятні акції мають приїхати президенти та голови парламентів багатьох країн, серед запрошених також президент України Петро Порошенко, який вже підтвердив свій візит до Праги. Нацистський концентраційний табір Освенцим, більше відомий як Аушвіц (Auschwitz), знаходиться у Польщі, у 60-ти кілометрах на захід від Кракова. 27 січня 1945 року концтабір був звільнений військом 107-ї дивізії під командуванням генерал-лейтенанта Василя Петренка. У концтаборі Освенцим упродовж 1941–1945 років загинуло понад 1,4 мільйона людей, з яких переважну більшість становили євреї. З 1947 року Освенцим перетворений на музей і внесений до переліку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Радіо «Свобода»

Санкції ЄС щодо Криму вступили в силу

З 20 грудня інвестиції в Крим чи Севастополь заборонені. Нові санкції Євросоюзу (ЄС) щодо анексованого Росією Криму і Севастополя опубліковано в офіційному журналі ЄС, що означає, що вони вступили в силу. Європейські та компанії, які базуються в ЄС, не зможуть більше купувати нерухомість або організації в Криму, фінансувати кримські компанії або надавати відповідні послуги. Операторам ЄС не буде більше дозволено пропонувати туристичні послуги в Криму чи Севастополі. Зокрема, європейські круїзні судна не зможуть більше заходити в порти в Кримського півострова, за винятком екстрених випадків. Це відноситься до всіх суден, що належать або контролюються європейцями. Існуючі круїзні контракти можуть бути реалізовані до 20 березня. Вже діюча заборона на експорт товарів і технологій у сферах транспорту, телекомунікацій, енергетики та експлуатації родовищ нафти, газу і мінералів, розширюється. ЄС дає список товарів, експорт яких забороняється в Крим (обмеження стосуються транспорту, телекомунікацій, енергетики, розвідки, і видобутку нафти, газу та мінеральних ресурсів). Крім того,

опублікований список з семи кримських портів, які підпадають під санкції (Севастополь, Керч, Ялта, Феодосія, Євпаторія, Чорноморськ, Казань-Бурун). Євросоюз підкреслює необхідність визначення перехідних періодів і винятків, щоб мінімізувати вплив цих обмежувальних заходів щодо економічних операторів і цивільного населення Криму чи Севастополя. Ці заходи додаються до заборони на імпорту товарів з Криму і Севастополя, накладеного в червні, а також обмеженням, запровадженим в липні з торгівлі та інвестицій, пов'язаних з певними секторами економіки та інфраструктурними проектами. В Росії, яка окупувала Крим навесні 2014 року, назвали санкції ЄС «дискримінацією» і «покаранням кримчан за їхню волевиявлення».

експрес

«Поводир» без «Оскара», але популярний

Фільм «Поводир, або Квіти мають очі» Олесе Саніна побив рекорд касових зборів вітчизняного кіно. Як повідомляє прес-служба Міністерства культури України, за перший тиждень прокату стрічку подивилося 94754 глядачі. «Результати перегляду «Поводиря» можна порівняти з такими голлівудськими фільмами, як «Анна Кареніна» (82 902 глядачі за перший вік-енд), «Великий Гетсбі» (84734 глядачі за перший вік-енд), «Джанго вільний» (71 917 глядачі за перший вік-енд), – зазначили у відомстві. Прем'єра «Поводиря» пройшла 12 листопада. Зараз його демонструють у 130 кінотеатрах. Автори стрічки також вперше в Україні зробили адаптацію кінофільму для глядачів з вадами зору та слуху. Після прокату картини в кінотеатрах буде випущена 4-годинна версія для телебачення. Головним гаслом фільму є фраза: «Заплющ очі – дивись серцем». «Поводир» (англ. The Guide) – український історичний драматичний фільм режисера і сценариста Олесе Саніна, в основу сюжету якого покладено мандри Радянської Україною американського хлопчика та українського сліпого музики напередодні та під час Голодомору. Робота над стрічкою тривала з 2012 року. Державною агенцією з питань кіновиробництва на створення фільму було профінансовано 16,6 млн грн. Світова прем'єра фільму відбулася на Одеському міжнародному кінофестивалі 16 липня 2014 року. Український Оскарівський комітет обрав фільм «Поводир, або Квіти мають очі» представляти Україну у номінації «Найкращий фільм іноземною мовою» на здобуття премії «Оскар» 2015 року, проте стрічка не потрапила до шорт-листу Американської кіноакадемії.

пу

Міжкультурний медіатор

РОЗМОВЛЯЛА: Ольга ВЕНЦОВСЬКА

Нова професія навчить мігранта: «підплатити» не пройде, й треба дотримуватися законів

Наталія отримує диплом міжкультурного медіатора.

Нещодавно в Чехії з'явилася цікава ініціатива в області інтеграції мігрантів. Мова йде про створення нової професії – міжкультурного працівника чи медіатора. Дану ініціативу втілила у життя організація InBaze, яка протягом року реалізувала навчальний проект з формування професії міжкультурного медіатора.

Чим же відрізняється нова професія від відомих нам соціального працівника чи перекладача? Яна Властнікова, речниця проекту, так пояснює новизну професії: «Соціальний працівник під час консультації клієнта часто працює в тандемі з перекладачем. Міжкультурний медіатор мав би до певної міри бути компетентним в обох цих сферах». Організатори курсу активно працюють і над визнанням нової спеціальності. Наразі триває процес внесення професії до Національного списку кваліфікацій. Міжкультурний медіатор також згадується у концепції інтеграції іноземців міста Праги. Перший курс підготовки міжкультурних працівників закінчився у листопаді цього року. Свої дипломи отримали

16 учасників. Однією з успішних студенток була і наша землячка Наталія Доценко. Наталія з родиною вже 19 років живе в містечку Градец Кралове. Після успішного закінчення курсу Наталія почала працювати міжкультурним медіатором в місцевому Інтеграційному центрі.

– Розкажіть як Ви потрапили на курс міжкультурної медіації?

– Минулого року на одній з конференцій в Празі я почула про те, що ведеться підготовка наступного проекту щодо перекваліфікації мігрантів – Курс міжкультурного працівника. Я не вагалася і записалася до цього курсу. Вже тоді я бачила, що це мені допоможе. Знань мені бракувало, і це з початку відчувалося на кожному кроці.

– До того, як почати працювати в новій спеціальності, Ви вже мали хорошу роботу. Тяжко було починати нову справу?

– Треба сказати, що я довго вагалася, перш ніж залишити своїх студентів. До цього я навчала російської мови та займалася перекладами на російську

та українську. Але зараз я бачу, що те, чим я займаюся, для мігрантів дуже потрібне. Людей треба знайомити із суспільством, до якого вони хочуть інтегруватися, та допомогти їм зорієнтуватися в системі законів, прав та обов'язків в країні, де вони вирішили жити. Інтеграція – процес двосторонній. Тому важливо допомогти не лише мігрантам, але також і місцевим жителям. Вони повинні зрозуміти, що іноземці, які знайшли тут свій притулок – це те, що країну посуне уперед.

– Чи був у Вас подібний досвід?

– Звичайно, і до того, як я почала працювати

в Інтеграційному центрі, до мене часто зверталися мої знайомі за якоюсь порадою. В Чехії ми живемо вже дуже давно, і самі пройшли лабіринтами законів.

– З якими питаннями до Вас звертаються клієнти?

– Найчастіше – про візи, влаштування дитини до навчального закладу. Але останнім часом з'явилися і питання щодо розлучення. Не завжди сім'ї витримують труднощі життя за кордоном. Також люди звертаються за допомогою у пошуку роботи чи житла.

– Чи сприймають вас, міжкультурних медіаторів, чеські чиновники, як своїх помічників? Чи контакт ще потрібно налагоджувати?

– Зараз вже можна сказати, що контакти скрізь налагоджені. З початку було по-різному. Наприклад, у шкільному відділі Крайової адміністрації нас зустріли привітно, були раді, що спілкування пройшло на рівні, і є хтось, хто їм допоможе швидко вирішити проблему. Але в деяких інших місцях контакти встановлювалися дещо повільніше.

Учасники курсу міжкультурної медіації. Фото – авторки.

– З якими труднощами Вам доводилося зустрічатися?

– Труднощі більш емоційного характеру. Мені тяжко, коли я не можу людині допомогти. Чехи дуже поважають закон. Якщо Ви, наприклад, запізнилися із подачею заяви на продовження дозволу на проживання хоча б на один день, вважайте, що все пропало. Єдиний легальний вихід потім – письмове підтвердження ситуації або ж здатися в притулок для біженців. Тому раджу стежити за термінами подачі заяви, аби не прогавити.

– Що Вам більше всього приносить радість в роботі міжкультурного працівника?

– Тішуся з того, якщо у наших клієнтів все в порядку і якщо вони від нас йдуть задоволені. Також під час різноманітних заходів, які ми проводимо для іноземців, я із задоволенням стежу, як люди відпочивають, розмовляють, сміються. Знаю, що для більшості з них – це єдині культурні акції, які вони відвідують. Також дуже задоволена, що змогла провести в Градці Краловому цього року вже вдруге Дні української культури. Минулого року ми запрошували голову Клубу авторської пісні м. Чернігова (українське партнерське місто Градця Кралове), яка прийняла участь в нашому концерті. А цього року ми запрошували празький творчий колектив «Джерело».

– Чи були у Вашій практиці нестандартні ситуації?

– Кожна ситуація нестандартна. У кожного клієнта своя проблема, своє бачення чи сприйняття. Бувають випадки, коли, вислухавши від нас всю інформацію, клієнт намагається зробити щось по-своєму. Аби справа вирішилася позитивно, починає телефонувати, намагається підплатити (як водиться в Україні), але не знає, кому і куди, так питає мене. Мені смішно і жаль таку людину, бо знаю, що тут це не пройде. Треба тільки дотримуватися законів та стежити за термінами. І буде все в порядку.

Спростять в'їзд автомобілів мігрантів

Українці зможуть довше їздити на нерозмитнених автомобілях. Група депутатів внесла до Верховної Ради проект закону, який передбачає зміни до нинішньої редакції Митного кодексу України. У разі їхнього прийняття, термін транзитного перебування автомобіля на території України буде збільшений з нинішніх десяти до тридцяти днів.

Проект закону був зареєстрований 11 грудня під номером 1393. Відповідно з порівняльною таблицею, єдине нововведення запропоноване депутатами,

стосується 95-ї статті Митного кодексу. Зокрема, в ньому зазначено встановити 30-денний термін транзитного перевезення автомобільного транспорту на території України.

Завданням законопроекту є «створення належних умов для населення прикордонної зони для використання транспортних засобів з іноземною реєстрацією, зменшення черг на прикордонних пунктах і уникнення ситуацій, що провокують корупцію в митних органах, а також підрозділах МВС».

avtoua

Біометричний паспорт – з Нового Року

У Києві на державному підприємстві «Поліграфічний комбінат Україна» з виготовлення цінних паперів відбулася презентація біометричних паспортів. Журналістам продемонстрували водяні знаки та електронні чіпи, які використовуються для створення документів. Представники підприємства зазначили, що повністю готові до запуску друку біометричних паспортів з 1 січня 2015 року.

Виробництво біометричного паспорта складається з безпосередньо виготовлення самого паспорта та персоналізації бланка під конкретну людину (фото, текст, чіп). При оформленні паспорта використовується історична тематика. На сторінках документа відображені всі етапи життя України, починаючи з трипільської культури. На підприємстві зазначають, що захист паспорта виконаний на найвищому рівні. «До цього питання тут підійшли ретельно, починаючи з вибору паперу. Вона була спеціально розроблена Фабрикою банкнотного паперу НБУ. Папір для біометричних паспортів – з жовто-блакитними волокнами з фіксованим багатотоновим водяним знаком», – розповів директор комбінату Максим Степанов.

За словами працівників, підприємство може виробляти близько 400 тисяч

бланків на місяць, а центр персоналізації – близько 200 тисяч паспортів на місяць. Біометричний паспорт коштуватиме близько 15 євро в гривневому еквіваленті. Голова Державної міграційної служби Сергій Радутний заявив, що кінцева вартість паспорта становитиме 518 гривень. Очікується, що звичайний термін виготовлення становитиме 20 днів. У разі потреби, паспорт можна буде виготовити у терміновому порядку – за десять днів. У такому випадку він коштуватиме 775 гривень. З січня працюватимуть лише 30 пунктів оформлення нових паспортів, але за місяць їх видаватимуть в усіх відділеннях ДМС в Україні.

Щоб отримати документ, треба буде пред'явити внутрішній паспорт громадянина України, сфотографуватися, залишити відбитки вказівних пальців та поставити підпис на електронному планшеті. Ці дані занеситимуть на вмонтований електронний чіп. Крім того, від внесення відбитків пальців і електронного чіпа можна буде відмовитися та оформити звичайний паспорт. Він коштуватиме дешевше – 461 гривню.

Усі закордонні паспорти, видані до нового року залишаться чинними, і змінювати їх на біометричні не обов'язково.

Анастасія Москвичова

Коли рубль упаде в ціні до 200 за долар і 300 за євро, його називатимуть, як на війні вбитих та поранених – «двохсотий» і «трьохсотий».

До кінця 2015 року в Росії один долар коштуватиме, як два Крими.

Курс рубля подолав психологічно важливу позначку – «всім уже наплювати».

Росіяни збираються освоювати Місяць і Марс. Тому що простіше все побудувати наново на іншій планеті, ніж щось змінити в Росії.

У Росії обурені обшуками в російськомовних школах Литви. Але ж є чудовий спосіб помститися – у відповідь організувати обшуки у литовськомовних школах РФ...

«ДНР», у «маршрутці» їдуть чоловік і дружина. Навпроти сидить незнайомець і зітхає: «Ох-ох-ох-ох-хох!» Чоловік і собі: «Ех-ех-ех-ех-ех!» Дружина сердито штовхає його в бік: «Скільки разів я тобі казала – не розмовляй про політику, та ще з незнайомими!»

Путіна запитують: «Ви знаєте, що через вашу політику росіяни стали менше купувати?» «Нічого подібного! Он у «воєнторгах» усі танки розкупили».

У Росії випустять 200-рублеву купюру із зображенням Криму.
Прогнозована вартість купюри – 1 долар.

За старою звичкою Путін досі забігає в сортир із криком: «Замочу!!!».

Росіянам після виступів Путіна заборонять відразу виходити на вулицю, щоб не було шоку між його промовами і реальністю.

«12,5 трильйона рублів попросив Роскосмос на освоєння Місяця». «На освоєння чи купити?»

«Як проходитиме «День тиші» на Донбасі?» «Очевидно, по всій території розставлять таблички «Тихо! Іде війна!»...

Дипломати: «Україна, Євросоюз і США мають намалювати для Путіна дорожню карту щодо виходу з кризи». Народ: «Так ця карта у нас на кожному паркані намальована – «ПТН ПНХ!»

За даними російської розвідки, в обвалі рубля винні США. Чому ж тоді Росія не відповідає адекватно і не обвалює долар? Навіщо це благородство?

У Путіна запитують: «Чому ви не пошлете свій гуманітарний конвой у найбільш небезпечні райони Росії?» «А навіщо нам знищувати гуманітарним конвоем свої найбільш небезпечні райони?»

Середньостатистичний німець випиває 200 літрів пива в рік. У Росії такі «німці» навчаються у 7-9 класах.

Дивовижа. Іще жоден спійманий на Донбасі фашист не заговорив по-німецьки! Всі розмовляють і матюкаються з російським акцентом.

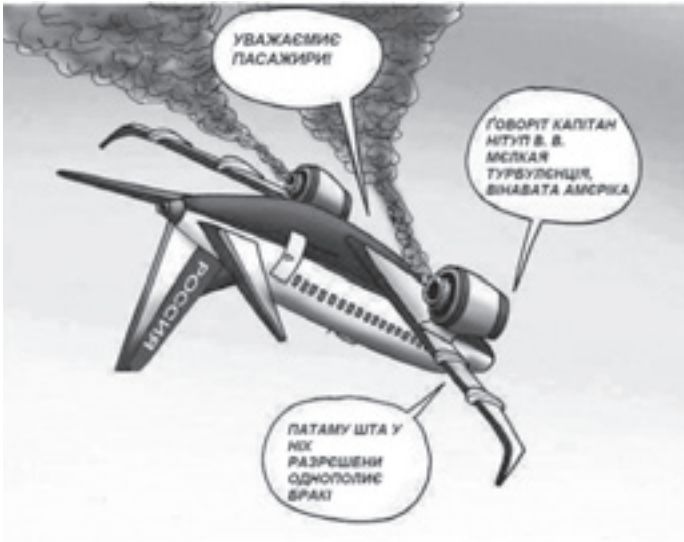
Як встановили експерти, найбільша кількість дзвінків про «замінування» держустанов і станцій метро в Києві надходить із Кремля.

Зустрілися якось у Росії євро, барель нафти і Путін. І всім трохи за шістдесят...

«Слава Україні!» – звернувся Барак Обама до шейхів. «Героям слава!» – відповіли араби і опустили ціну на нафту до 40 доларів.

Віктор Янукович заявив, що готовий повернутися в Україну і постати перед судом. За умови, що це буде Печерський суд.

Пороги – культурно-політичний часопис для українців у Чеській Республіці. Виходить 12 разів на рік. № 12/, рік XXII. Підписано до друку 22 грудня 2014 року. Ел. пошта: porohy@seznam.cz. Інтернет-адреса: www.ukrajinci.cz/ua/casopys-porohy/. Номер готували: Богдан Райчинець, Микола Шатилов, Денис Бісквітов, Сергій Сидоренко, Валерія Радзівєвська, Яна Осадча, Олександр Нецай, Віктор Кішчак, Пилип Духлій, Маргарита Ситник, Володимир Мукан, Ольга Венцовська, Анастасія Москвичова, Олександра Лівинська *(на громадських засадах)*. Використовують повідомлення інформантства та ілюстрації з відкритих джерел. Художнє оформлення та верстка: Тереза Меленова, Мартіна Донатова. За достовірність викладених фактів відповідає автор статті. Редакція має право скорочувати матеріали і виправляти мову, не поділяючи поглядів автора. Рукописи не повертаються. Часопис друкується із фінансовою допомогою Міністерства культури ČR. Видає: г. о. Українська ініціатива в ČR, ДНМ, Велцелова 3, 12000, Прага 2, ČR, uicr@centrum.cz, info@ukrajinci.cz, www.ukrajinci.cz. Tel.: +4020221419821. Ід. номер: 60448296. Розрахунковий рахунок: 1925774379/0800. Реєстрація: МК ČR/7044. **Porohy** – kulturně-politický časopis pro Ukrajince v České republice. Vychází 12krát ročně. Název je odvozen od ukrajinského «porih» – práh domu, říční práh. Č. 12/2014, ročník XXII. Uzávěrka: 22. prosince 2014. E-mail: porohy@seznam.cz, web: www.ukrajinci.cz/cs/casopis-porohy/. Číslo připravili: Bohdan Rajčinec, Mykola Šatylov, Denys Biskvitov, Serhij Sydorenco, Vaverejja Radzivevska, Jana Osadčá, Oleksandr Nečaj, Viktor Kiščak, Pylyp Duchlii, Marharyta Sytnyk, Volodymyr Mukan, Olha Vencovska, Anastasija Moskvycova, Olexandra Livynsky *(dobrovolně)*. Používáme zprávy informačních agentur a ilustrace z otevřených zdrojů. Grafika: Tereza Melenová, Martina Donátová, www.gd3.cz. Časopis vychází s finančním podporou Ministerstva kultury ČR. Vydává: o.s. Ukrajinská Iniciativa v ČR, DNM, Vcelcova 3, 12000, Praha 2, ČR. uicr@centrum.cz, info@ukrajinci.cz. www.ukrajinci.cz. Tel.: +4020221419821. IČO: 60448296, číslo účtu: 1925774379/0800, registrační číslo: МК ČR/7044.

Прем'єр-міністр РФ Дмитро Медведєв заходить у кабінет до шефа, і шепоче: «Путін в моргє!» «Чіво, не понял?!» «Я кажу, гутен моргєн, Володимире Володимировичу!»

Із настанням сильних холодів жителі «Новоросії» пробували піддягати під одяг футболку з портретом Путіна. Не гріє.

Для Росії головне, щоб нафта не стала дешевшою за горілку.

У пунктах з обміну валюти з'явилася нова категорія відвідувачів, які на запитання «чи не можемо ми вам чимось допомогти?» відповідають: «Спасибі, я просто дивлюся!»

Через падіння цін на нафту Росія змушена переглядати держбюджет.
Причому щодня.

Дружина ображається, що я зіпсував їй день народження. А як я міг його зіпсувати, якщо навіть не пам'ятаю, коли він?!

«Що б ви поміняли, якби могли повернутися в минуле?» «Гривні».

«А у вас є якісь новорічні знижки?» «Так, ось ці товари не подорожчали»

Чоловік без дружини – це як дуб без дятла.

«Мені зарплату прописом писати?» «А яка в тебе зарплата?» «1200 гривень». «Сльозами пиши».

У вас зранку буває відчуття якогось сплеску внутрішньої енергії, заряду бадьорості на весь день і бажання творити? У мене теж ні.

Такого козла ще пошукати треба. Але я-то розумниця, я знайшла!..

«Коханий, скажи мені, що я – жирна і незграбна!» «Ох, та їж ти вже своє тістечко спокійно!»

«Здорова, чувак, зі школи тебе не бачив б*... Давай зберемося, побухаєм, нах, як-небудь? Ти чьо по жізні, чьо поробляєш, де живеш, тусуєшся ваще?»
«По той бік культурного провалля».

Менеджер банку пояснює некітливому клієнту: «Ми не відібрали ваші гроші, а запровадили комісію 100% за зняття грошей з рахунку!»

Наша авіакомпанія в Чеській Республіці!

Прага – Київ
Львів*
Харків*
Дніпро-
петровськ*
Одеса*

Від **4 273** CZK

Від **5 380** CZK

Від **6 469** CZK

Від **7 442** CZK

Від **7 851** CZK

Переліт в обидві сторони, включаючи аеропортові збори, за умови придбання у представництві МАУ в Чеській Республіці за адресою pplk. Sochora 30/724 170 00 Praha 7.
* Рейси здійснюються із трансфером в Міжнародному аеропорту Києва – Бориспіль.